

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23240 Переклад із португальської та з англійської мов
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23240
Назва ОП	Переклад із португальської та з англійської мов
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.053 романські мови та літератури (переклад включно), перша - португальська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Корновенко Лариса Віталіївна, Миронова Наталя Володимирівна, Бондаренко Катерина Леонідівна, Астрахан Анастасія Юріївна, Стецюк Оксана Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.11.2023 р. – 30.11.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/23240-translation-from-portuguese-and-english.pdf
Програма візиту експертної групи	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/23240-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Перелік умовних скорочень ВБ – вибірковий блок ВО – вища освіта ВСО ОП – відомості про самооцінювання освітньої програми ЕГ – експертна група ЄКТС – європейська кредитно-трансферно-накопичувальна система ЗВО – заклад вищої освіти ЗК – загальна компетентність ЛУ- Ліцензійні умови КНУТШ – Київський національний університет імені Тараса Шевченка НМР – науково-методична рада ННІФ – Навчально-науковий інститут філології НП – навчальний план ОК – освітній компонент ОК 01 - ОК 25- обов'язкові компоненти освітньої програми ОП – освітня програма ПРН – практичні результати навчання РПНД – робоча програма навчальної дисципліни ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю ФК – фахова компетентність Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям ОП 23240 «Переклад із португальської та з англійської мов» є результатом багаторічної освітньої діяльності КНУТШ; сучасної форми набрала у 2020 р. На сьогодні ОП є актуальною, практично спрямованою. Цілі та ПРН визначені з урахуванням сучасних загальнодержавних потреб та сферу застосування перекладу, зважаючи на орієнтацію України до ЄС, а також для виформування нового стратегічного партнерства з країнами Південної Америки та Африки. Здобувачі отримають затребувані на сучасному ринку праці компетентності, як-от: текстова, спеціальна компетентність, пов'язана зі спеціалізацією перекладача на окремій предметній галузі; загальна культурна компетентність, яка передбачає ерудованість та енциклопедичні знання; компетентність в галузі інформаційних технологій. Обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (240) відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2019) і законодавства у сфері освіти. Вивчення відомостей про самооцінювання ОП (ВСО) (<https://knu.ua/ua/official/accreditation/bachelor-degree/2022-2023/>), аналіз ОП і навчальних планів (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysu-op-ta-proh-nd/035-053-b-pp/>) та результати опитування усіх фокус-груп дозволили членам ЕГ, беручи до уваги низку чинників (принципи поваги до автономії ЗВО, контекст, бачення точки зору стейкхолдерів, незначний вплив різних з'ясованих слабких сторін на якість ОП, підхід, спрямований на розвиток і удосконалення, за переважною більшістю критеріїв встановити, що ОП є такою, що відповідає критеріям акредитації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

– прикладний характер ОП; – фахово-орієнтована практика; – багаторічний теоретичний і практичний досвід НПП в галузі викладання філологічних і перекладознавчих дисциплін; – чіткість, зрозумілість, відкритість правил прийому на навчання за ОП; – безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних, який надає бібліотека; – забезпечення об'єктивності оцінювання контрольних заходів; – матеріальне і моральне заохочення НПП до професійного вдосконалення.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Неувиразнена особливість (унікальність) ОП; цілі та ПРН ОП визначені без урахування регіонального контексту; відсутня практика проведення гарантом ОП фокус-груп зі здобувачами ОП; формальне залучення випускників і інших груп стейкхолдерів до роботи над ОП; необґрунтована додаткова форма атестації здобувачів ВО у вигляді кваліфікаційної роботи бакалавра. НП не відповідає ОП; структурно-логічна схема не дозволяє встановити взаємозв'язок між окремими ОК ОП; частка ОК за вибором не відповідає вимогам законодавства, а дисципліни, переважно дублюють одна одну; не збалансовано розподіл кредитів ЄКТС між мовними та перекладознавчими дисциплінами з португальської й англійської мов. Нестача україномовних навчально-методичних матеріалів за ОК ОП, які стосуються португальської мови; відсутність посібників і методичних розробок для самостійної роботи. РПНД уміщують нормативні години для проведення самостійної роботи, проте її тематика, види, форми та обсяг завдань, критерії оцінювання не конкретизовані. Рекомендації: Увиразнити, конкретизувати особливості (унікальність) ОП з огляду на врахування регіонального контексту в окремих ПРН, увідповіднити мету й фокус ОП з переліком і змістом ОК, посилити англійськомовну компоненту в структурі ОП; Залучати здобувачів, випускників, інших стейкхолдерів до визначення цілей ОП та ПРН; ввести до робочої групи ОП представників роботодавців, здобувачів, випускників. Увідповіднити структуру ОП (опис, форму атестації) зі Стандартом ВО; встановити міжпредметні зв'язки в структурно-логічній схемі ОП. Обґрунтувати відповідність ОК02 – ОК07 відповідній спеціальності, спеціалізації. Для забезпечення досягнення ПРН17, ПРН19 включити до нормативних ОК ОК/модуль, спрямовану/ий на методику і організацію науково-дослідної діяльності; перевести вибіркові дисципліни, в межах яких досягаються ПРН24 та ПРН25, в статус обов'язкових; актуалізувати досягнення ПРН18 через урахування вимог стандарту ISO 17100. Відділу якості освіти КНУТШ запровадити «преакредитаційний моніторинг ОП» задля належного оформлення супровідних документів, в тому числі на сайті ЗВО. Розширити перелік дисциплін у межах вибіркових блоків із урахуванням їхньої тематики, зняти повтори. Керівництву ННІФ привести склад робочої групи ОП у відповідність до кадрових вимог щодо забезпечення Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері ВО, зміцнити кадровий потенціал за рахунок підвищення публікаційної активності НПП. Розробити навчально-методичні матеріали, чітко визначивши їх тематику, види, форми та обсяг завдань, критерії оцінювання (в тому числі україномовні для португаломовних ОК). Вдосконалити алгоритм врахування/компенсації ПРН перекладацького блоку при перезарахуванні результатів академічної мобільності/при проходженні здобувачами ВО виробничої перекладацької практики в два етапи. Розмежувати (або чітко відділити в курсах) усний та письмовий переклад. Посилити технологічну підготовку впровадженням САТ-інструментів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Переклад із португальської та з англійської мов» зі спеціальності 035 Філологія затверджена рішенням Вченої ради КНУТШ (протокол № 08 від 02.03.2020 р.), має чітко сформульовані цілі, які полягають у підготовці фахівців з перекладу, здатних виконувати письмовий (загальний і спеціальний), усний послідовний, двосторонній переклад у парах мов португальська – українська та англійська – українська (https://drive.google.com/file/d/1mYJ9v2rUFhSttd61_Y1yXCJC3SK4jSJs/view) Цілі ОП відповідають місії КНУТШ, яка полягає у формуванні національної еліти України, підготовці висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих українських і міжнародних установ; сприянні європейській та євроатлантичній інтеграції України; її гармонійному входженню у світовий економічний простір як рівноправного партнера. ОП певною мірою корелює зі стратегією розвитку Університету за основними напрямками («Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 рр. <https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>). У відомостях про самооцінювання зазначено, що «унікальність програми полягає саме в поєднанні двох поширених мов у світі, і, відповідно, у великому попиті на таких фахівців на ринку праці», а «спеціальність є доволі рідкісною в Україні». Водночас на зустрічах із керівником, менеджментом ЗВО і гарантом, було з'ясовано, що у 2022/2023 н. р. набір здобувачів на заявлену ОП не було оголошено. На думку ЕГ це вказує на те, що функціонування ОП продиктоване економічною доцільністю. З огляду на наявність аналогічних бакалаврських ОП за відповідною спеціальністю та спеціалізацією в інших українських ЗВО таке формулювання не є точним, і тому ЕГ рекомендує увіразнити формулювання особливості (унікальності) ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Запроваджену в 2017р. ОП під назвою «Загальний і галузевий усний та письмовий переклад з португальської та англійської мов» було оновлено один раз у 2020р. Рецензії і відгуки на ОП є на сайті ННІФ (<http://surl.li/nvegy>). Рецензія проф. Пронкевича О.В., відгук директора ТОВ «ЕйБі-Ленд» Корнійчук І.І. містять виключно опис ОП за старою назвою і не мають пропозицій щодо її вдосконалення. Доц. Цимбалістий І.Ю. дав схвальну рецензію на ОП описового характеру. Координатор Київського Центру Португальської мови Е. Албукеркі у відгуку від 16.02.2023р. дав високу оцінку ОП, відмітив «постійну її адаптацію задля задоволення потреб, висунутих часом» (конкретизація відсутня). Відгуки випускників ОП Данилюк і Корсун не доступні. Доступ, попри додаткові запити, надано не було. Відгук випускниці ОП Цимбал І. від 11.02.2023р. містить низку зауважень і пропозицій, подальше врахування/неврахування яких ніде не відображено. На додатковий запит документів, було отримано витяг з протоколу №1 засідання кафедри від 30.08.2019р. з рекомендаціями: звернення до зацікавлених сторін для подальшої співпраці, затвердження проекту ОП в редакції 2019р. (посилання і вільний доступ до якої відсутні); невізований і недатований Проект змін до редакцій описів 2020р. За результатами рекомендацій стейкхолдерів (витяг з протоколу зустрічі зі стейкхолдерами від 28.10.2019р.) в ОП було створено Комплексну дисципліну «Порівняльні студії», перерозподілено кількість кредитів, змінено форми контролю; уточнено назви ВБ1, ВБ2, запроваджено підсумковий іспит з англійської мови (відсутній у редакції ОП 2020р., наявний як ОК25 у НП ОП, що акредитується). Активізація залучення до моніторингу ОП стейкхолдерів спостерігається у 2023р., але надані витяги з протоколів (№10 від 01.06.2023р, №3 від 14.11.2023р., №2 від 17.10.2023р.) не є інформативними і відбивають лише перспективи подальшої співпраці. У цілому роботодавці засвідчили необхідність існування ОП, затребуваності її випускників на ринку праці й висловили готовність до подальшої співпраці з гарантом ОП щодо удосконалення якості та змісту ОП. Як було з'ясовано на зустрічах, опитування з метою вивчення думки студентів щодо задоволеності процесом провадження освітньої діяльності за ОП проводяться Навчальною лабораторією соціальних та освітніх досліджень щорічно. З огляду на малу кількість респондентів у ЗВО існує рекомендована Відділом якості освіти КНУТШ практика проведення гарантом ОП фокус-груп зі здобувачами ОП. Фактів проведення такого роду обговорення ОП не зафіксовано. Незалежні опитування здобувачів проводить студпарламент, представники якого повідомили про звернення за результатами цих досліджень з пропозиціями щодо вдосконалення ОП до НМР і зазначили відсутність будь-якого зворотного зв'язку. За підсумками зустрічей ЕГ зауважує, що залучення здобувачів, випускників, зовнішніх стейкхолдерів до визначення цілей ОП і ПРН потребує активізації і детального протоколювання пропозицій і зауважень з їх аналізом і оформленням у зведену таблицю.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Моніторинг тенденцій ринку праці відбувається шляхом опитувань потенційних роботодавців і випускників та є темою обговорення академічною спільнотою на зустрічах зі стейкхолдерами (витяг протоколу від 28.10.2019 р.), засіданнях кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова (витяг протоколу № 10 від 01.06.2023 р., витяг протоколу № 2 від 17.10.2023 р.), робочих зустрічах гарантів з роботодавцями (витяг протоколу від 17.11.2023 р.). Галуzeвий контекст враховано у ПРН 01, ПРН 16 – 18, ПРН 27.1, ПРН 28.1, ПРН 27.2, ПРН 28.2, реалізація яких забезпечується нормативними ОК 01, ОК 08 – 10, ОК 12 – 15, ОК 20 – 21 та вибірковими ВБ 01, ВБ 02. Врахування регіонального контексту не зазначено. У ВСО ОП було зазначено, що під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних українських та зарубіжних програм провідних університетів (Львівського національного університету імені Івана Франка, Київського національного лінгвістичного університету, Гранадського університету, Страсбурзького університету та університету Флоренції). На зустрічах ЕГ з викладацьким складом і з гарантом ОП не вдалося з'ясувати, які саме практики були запозичені із цих програм, і яких недоліків вдалося запобігти. Випускники ОП, які наразі продовжують навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, але працюють на умовах неповного робочого часу, під час зустрічей з ЕГ засвідчили, що ОП відповідає вимогам ринку праці. Яким чином було враховано зазначені у ВСО «Професійні стандарти в усному перекладі» та «Професійні стандарти в письмовому перекладі», затверджені на державному рівні в Великобританії та Міжнародний стандарт ISO 17100 (2015) з'ясувати не вдалося. На додатковий запит документів було отримано покликання на Національний стандарт України з оформлення перекладів (ISO 2384:1977, MOD) ДСТУ 4309:2004.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП укладено у відповідності до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 869. Реалізація ОП забезпечується набуттям 13 ЗК і 23 ФК, досягненням 28 ПРН. Перелік ФК було доповнено одинадцятьма ФК: ФК 13 – ФК 23, перелік ПРН було доповнено дев'ятьма ПРН: ПРН 20 – ПРН 28. У результаті врахування пропозицій з числа роботодавців атестацію здобувачів вищої освіти було доповнено підсумковим іспитом з англійської мови (відсутній в редакції ОП 2020 р., наявний як ОК 25 в навчальному плані ОП, що акредитується). Однією з форм атестації здобувачів вищої освіти є кваліфікаційна робота бакалавра, вмотивоване обґрунтування впровадження якої відсутнє, а наявна структурно-логічна схема ОП не дозволяє встановити взаємозв'язок між дисциплінами, виробничою перекладацькою практикою і підсумковою атестацією. На зустрічах із гарантом ОП, академічним персоналом, допоміжними структурними підрозділами наявність кваліфікаційної роботи бакалавра як однієї з форм атестації здобувачів вищої освіти була пояснена класичними традиціями Університету. В ОП цикл/рівень програми за Національною рамкою кваліфікацій позначено як 7-ий, який відповідає другому (магістерському) рівню вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП «Переклад із португальської та з англійської мов» сформульовані й узгоджені з місією та стратегією КНУТШ. Розроблення та впровадження ОП були здійснені на основі аналізу аналогічних програм інших українських та зарубіжних ОП і дозволяють досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія. Введено додаткові ПРН з метою відповідності ОП запиту сучасного ринку праці, які забезпечуються відповідними обов'язковими та вибірковими ОК, орієнтованими на формування у здобувачів освіти фахових компетентностей для подальшого працевлаштування за спеціальністю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Неувиразнена особливість (унікальність) ОП. Цілі та ПРН ОП визначені без урахування регіонального контексту. Відсутня практика проведення гарантом ОП фокус-груп зі здобувачами ОП. Формальне залучення випускників і інших груп стейкхолдерів до роботи над ОП. Необґрунтована додаткова форма атестації здобувачів вищої освіти у вигляді кваліфікаційної роботи бакалавра. Рекомендовано: впродовж навчального року - увиразнити, конкретизувати особливості (унікальність) ОП з огляду на врахування регіонального контексту в окремих ПРН; -

увести до складу робочої групи ОП представників здобувачів, випускників, інших стейкхолдерів, активно залучати їх до визначення цілей і ПРН ОП; - привести форму атестації здобувачів вищої освіти у відповідність зі Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035. Філологія або вмотивувати необхідність кваліфікаційної роботи бакалавра: чітко встановити міжпредметні зв'язки в структурно-логічній схемі ОП; - для повнішого формування наукової складової, окресленої в інтегральній компетентності, ЗК 13 ОП 2020 р., а також враховуючи необхідність забезпечення досягнення насамперед ПРН 17 та ПРН 19, включити до нормативних ОК навчальну дисципліну / модуль/-і, спрямовану/-і на методику та організацію науково-дослідної діяльності.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має часткову відповідність Критерію 1 за підкритерієм 1.1: цілі ОП чітко сформульовані та корелюють з місією і стратегією Університету, проте особливості (унікальність) ОП неувиражені. ОП має недостатню відповідність Критерію 1 за підкритерієм 1.2: залучення стейкхолдерів на всіх етапах реалізації ОП відбувається несистемно і має формальний характер, відсутні факти врахування / неврахування пропозицій здобувачів освіти, випускників ОП; ОП має недостатню відповідність Критерію 1 за підкритерієм 1.3: розробники ОП здійснюють моніторинг аналогічних вітчизняних і зарубіжних ОП, відстежують тенденції розвитку спеціальності та формулюють цілі і ПРН ОП із врахуванням галузевого контексту, не враховуючи контекст регіональний; ОП має часткову відповідність Критерію 1 за підкритерієм 1.4.: ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених у стандарті ВО, проте необґрунтовано вводить додаткові форми атестації здобувачів ВО. З огляду на зазначене, ЕГ робить висновок що ОП відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

В ОП зазначено, що її обсяг – 240 кредитів ЄКТС, з яких 180 кредитів ЄКТС відведено для опанування обов'язкових ОК, 60 кредитів ЄКТС – на дисципліни за вибором здобувачів ВО, що відповідає стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Проте дисципліни за вибором здобувачів ВО, які представлені у ВБ1 і ВБ2, складаються відповідно з 10 і 13 навчальних дисциплін, 5 з яких наявні в обох вибіркових блоках, що переводить їх автоматично до обов'язкових ОК і зменшує обсяг вибіркових ОК до 42 кредитів ЄКТС, що складає 17,5% і порушує права здобувачів ВО на 25% вибіркових ОК від загальної кількості кредитів ЄКТС ОП (згідно пункту 15 частини першої статті 62 Закону України про вищу освіту). У редакції ОП кількість кредитів обов'язкових ОК дорівнює 177.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП структуровано за встановленою формою (Додаток 2.1.4) Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<http://surl.li/ejlkd>) і в цілому відповідає рекомендаціям МОН України щодо укладання ОПП. ОП містить перелік програмних компетентностей (інтегральна, 13 загальних, 23 фахових) і опис 28ПРН випускника, відомості щодо ресурсного забезпечення реалізації ОП, перелік компонент і структурно-логічну схему ОП, інформацію про форму атестації здобувачів. Структурно-логічна схема ОП не визначає логічну послідовність вивчення навчальних дисциплін, а також погодження їх змісту за темами в часі та не відповідає поняттю графа: відсутній посеместровий розподіл, не продемонстровано послідовності / взаємопов'язаності вивчення ОК02, ОК03, ОК04, ОК05, ОК06, ОК07, ОК17, ОК13, ОК14, а також комплексного підсумкового іспиту з перекладу та португальської мови і підсумкового іспиту з англійської мови (що не зазначені в ОП); унаочнений взаємозв'язок решти структурних компонентів є частковим і нелогічним. Назви ОК10 – ОК23 зазначені в ОП, не співпадають з назвами відповідних ОК в НП; в ОП відсутні наявні в НП ОК13 (комплексний підсумковий іспит з перекладу та португальської мови) і ОК25 (підсумковий іспит з англійської мови). На додатковий запит щодо уточнення структурно-логічної схеми, було отримано роз'яснення щодо загального розподілу ОК за семестрами й описом схеми. Гарантом було зазначено, що ОК2 – ОК7 «не пов'язані ні між собою, ні з дисциплінами спеціалізації, є обов'язковими для всіх студентів ННІФ, але прямо не впливають на опанування філологічних дисциплін», що апіорі суперечить логічній послідовності вивчення компонент ОП і викликає питання щодо доцільності зазначених ОК в ОП. Зазначаємо незбалансований розподіл кредитів ЄКТС між португальською і англійською мовами. Якщо здобувачі обирають ВБ1, кількість кредитів ЄКТС з навчальних дисциплін португальської мови – 111, з

яких 77 - мовні, 34 - перекладознавчі. При вивченні англійської мови мовні та перекладознавчі навчальні дисципліни не виокремлюються і складають 57 кредитів ЄКТС. Якщо здобувачі обирають ВБ2, кількість кредитів ЄКТС з навчальних дисциплін португальської мови – 114, з яких 74 - мовні, 40 - перекладознавчі й англійської мови – 54 кредити ЄКТС. Відмічаємо часткове досягнення ПРН24 заявленими ОКО9, ОК18, натомість повним його забезпеченням вибірковою дисципліною «Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)». ПРН25 забезпечується вибірковою дисципліною «Інноваційні технології у перекладацькій практиці», а не заявленими ОКО9, ОК12, ОК13. Водночас під час проведених зустрічей здобувачі ВО виказали задоволення щодо опанування ОК, але зазначили, що наявність в ОП певних ОК є дещо невиправданою (як-от ОКО4 Основи екології); випускники ОП підтвердили, що зміст ОП є коректним, програмні результати є затребуваними у суспільстві, а компетентності відповідають вимогам професійної галузі.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП, що акредитується, відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.053 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ОК, представлені в ОП, націлені на підготовку висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у галузі філології, здатних створювати сучасні наукові знання, розв'язувати складні спеціалізовані завдання перекладацької, педагогічної та науково-інноваційної діяльності, що передбачає міжкультурну співпрацю з представниками академічної спільноти в умовах інтернаціоналізації освіти, трансформації ринку праці (ОК 09 – ОК 12, ОК 14, ОК 18, ОК 20 – ОК 21). Усі семестри включають теоретичні та практичні заняття; на 3 – 4 курсах студенти опановують спеціалізовані курси; 8 семестр передбачає проходження виробничої перекладацької практики з відривом від теоретичного навчання та виконання кваліфікаційної роботи бакалавра. Між тим ОК 02, ОК 03, ОК 04, ОК 05, ОК 06, ОК 07, які були охарактеризовані гарантом ОП як «не пов'язані ні між собою, ні з дисциплінами спеціалізації», потребують належного вмотивованого обґрунтування їхньої відповідності заявленим спеціальності та спеціалізації.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура та зміст ОП передбачають можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО шляхом індивідуального вибору навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому ОП (60 кредити ЄКТС). Відповідно до процедури 3.7. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<http://surl.li/ejlkd>) у рамках ОП здобувачі можуть обирати один з двох блоків дисциплін. Студент має право на вибір із блоку вибіркового / обов'язкового дисциплін навчального плану іншої ОП того ж/іншого освітнього рівня; із каталогу дисциплін; із навчальних дисциплін в іншому ЗВО. На сайті (<http://surl.li/odcsp>) представлено РПНД з блоків дисциплін вільного вибору студента: ВБ1 «Переклад у міжкультурній комунікації (португальська, англійська мови)», що складається з 10 навчальних дисциплін і ВБ2 «Усний та письмовий галузевий переклад (португальська, англійська мови)», що складається з 13 навчальних дисциплін. Варто зазначити, що навчальні дисципліни «Переклад у сфері ділового спілкування (португальська мова)», «Редагування текстів (українська мова)», «Основи перекладу з української мови португальською», «Інноваційні технології у перекладацькій практиці», «Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)» наявні в обох вибіркового блоках, що переводить їх автоматично в статус обов'язкових ОК, а отже зменшує обсяг вибіркового ОК до 42 кредитів ЄКТС, що складає 17,5% і порушує права здобувачів ВО на 25% вибіркового ОК від загальної кількості кредитів ЄКТС ОП (згідно пункту 15 частини першої статті 62 Закону України про вищу освіту). На додатковий запит копій протоколів засідання кафедри, науково-методичної комісії, на яких визначався і затверджувався перелік дисциплін вибіркового блоків, було надано витяг з протоколу № 1 засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов ім. Миколи Зерова від 31.08.2020р. та витяг із протоколу № 9 засідання науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту філології КНУТШ від 31.08.2020р., що є неінформативними з точки зору обґрунтування переліку дисципліни, що пропонуються на вибір здобувачам (відсутнє будь-яке обговорення), а отже формальними і декларативними. Разом з тим під час проведених зустрічей з ЕГ здобувачі зазначили, що проблемних ситуацій із вибором ВК у них не виникає, що вони ознайомлені з можливістю обирати ВК із блоку вибіркового/обов'язкового дисциплін НП іншої ОП того ж/іншого освітнього рівня, а у своєму виборі керуються виключно порадами гаранта ОП і НПП, повністю покладаються на їх досвід і цілком задоволені такою практикою вибору. Здобувачі ВО підтверджують, що можуть за власними бажаннями обирати: місце проходження виробничої перекладацької практики з відривом від теоретичного навчання; тему, керівника курсової роботи та бакалаврського дослідження; можуть скористатися правом на навчання за програмою академічної мобільності (Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<http://surl.li/ajvtj>)).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти регламентує Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (друга редакція) (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) та Положення про навчальні та виробничі практики студентів Навчально-наукового інституту філології (<https://drive.google.com/file/d/13JQpflNBaBvR2ShE5bNb4WmqM78i3WG/view>). Організація практичної підготовки відбувається в ЗВО на основі формування професійних компетентностей та починається на практичних заняттях (ОК8 – ОК9, ОК18) та за рахунок проведення виробничої перекладацької практики з відривом від теоретичного навчання (португальська мова) (ОК13). Цілями ОК01, ОК20 – ОК21 є методична підготовка студентів до фаху перекладача; ВБ1, ВБ2 – вивчення й апробація інноваційних методів та прийомів в умовах реального процесу перекладу. За наказами ННІФ (<http://surl.li/ohpkt>, <http://surl.li/ohplr>) здобувачі ВО проходили практику у 2021/2022н.р. на базі Національного музею Голодомору-геноциду, Центру португальської мови при Посольстві Португалії в Україні (8 здобувачів); у 2022/2023н.р. на базі лабораторії комп'ютерної лінгвістики ННІФ (7 здобувачів) і Київського академічного театру оперети (1 здобувач). При проходженні виробничої перекладацької практики здобувачі мають виконувати письмовий переклад текстів, усний послідовний переклад, реферувати та анотувати тексти, укладають глосарії тощо. Зауважимо, що відгук-оцінка представників баз практик при підсумковому оцінюванні не враховується, а надані на додатковий запит звіти студентів та відгуки керівників різняться за формою. Фактаж звітів з проходження перекладацької практики здобувачів ВО (у переліку видів робіт відсутній письмовий, усний переклад тощо) ставить під сумнів належне формування передбачених ОП компетентностей: ФК6, ФК9, ФК15; досягнення ПРН1, ПРН14, ПРН21, ПРН24. Процедура перезарахування окремих видів робіт здобувачам ВО, які проходять виробничу перекладацьку практику, в два етапи не прописана ані в РНПД, ані в Положенні про навчальні та виробничі практики студентів ННІФ. Проте такі прецеденти на ОП є, коли здобувачі перший етап проходження практики зазначають у грудні 2019р., а другий – у лютому – березні 2022р., причому в наказі на практику зазначена лише остання дата. Здобувачі ВО зазначили недостатню кількість баз практики, труднощі в самостійному їх пошуку, відсутність можливостей її проходження у посольствах Португалії та Бразилії. Під час зустрічей із стейкхолдерами ЕГ не отримала підтвердження фактів співпраці з роботодавцями у формуванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту, йшлося лише про її перспективи. Проте, випускники на зустрічах з ЕГ підтвердили, що навчання за ОП належним чином готує їх до сучасної кар'єри. В ОП, що акредитується, відсутня будь-яка практика з англ. мови, що унеможлиблює формування відповідних компетентностей, передбачених в ОП: ФК3, ФК6, ФК9, ФК15; досягнення ПРН1, ПРН8, ПРН11, ПРН14, ПРН21, ПРН24.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У відомостях про самооцінювання ОП фактом набуття здобувачами освіти soft skills зазначено лише проходження ними виробничої перекладацької практики з відривом від теоретичного навчання (португальська мова) – ОК 13. ЕГ під час проведених зустрічей зі здобувачами освіти, гарантом, НПП, які реалізують ОП, отримала підтвердження того, що розвиток soft skills здобувачів ВО здійснюється, зокрема, через взаємодії здобувачів з викладачами, науковим керівником бакалаврської роботи, між собою. Вміння вести дискусію (зокрема, наукову) формуються в результаті участі у різного роду конференціях. Наприклад, щороку здобувачі беруть участь у Всеукраїнських наукових читаннях за участю молодих учених «Філологія ХХІ сторіччя: традиції і новаторство», на кафедрі працює секція з перекладознавства, де студенти презентують результати своїх досліджень; публікують статті у співавторстві з НПП і власні наукові та творчі доробки у кафедральному збірнику наукових праць «Стиль і переклад» безоплатно. Аналіз змісту освітніх компонентів ОП, ПРН і матриць відповідності засвідчує можливість набуття здобувачами заявлених в ОП soft skills за усіма ОК (ОК 1 – ОК 23, ВБ 1, ВБ 2). На ОП існує практика розвитку цих навичок у здобувачів ВО та викладачів (через систему професійного розвитку / підвищення кваліфікації). За ВОС у 2019-2020р. в Університеті Коїмбра навчався студент Владлен Лозовик, у 2020-2021р. – студентка Вероніка Мопанько; пройшла стажування у Гранадському та Кадіському університетах (Верба Г.Г.). Здобувачі, випускники ОП, представники з числа стейкхолдерів підтвердили ЕГ проведення за участі здобувачів ОП великої кількості культурних заходів, які допомагають сформувати відповідні soft skills, що підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійного стандарту вищої освіти з спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти немає. Подані у відомостях про самооцінювання ОП покликання на міжнародний стандарт ISO 17100:2015 Translation services – Requirements for translation services, «Професійні стандарти в усному перекладі» та «Професійні стандарти в письмовому перекладі», вимоги яких було враховано під час розробки ОП при визначенні необхідних компетентностей, неактивні. На додатковий запит було отримано покликання на Національний стандарт України з оформлення перекладів (ISO 2384:1977, MOD) ДСТУ 4309:2004.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг навчального навантаження здобувачів освіти регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ (друга редакція) (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) та Положенням про навчальні та виробничі практики студентів Навчально-наукового інституту філології (<https://drive.google.com/file/d/13JQpflNBaBvR2ShE5bNb4WmqM78i3WG/view>), згідно з якими «навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача за ОП, визначається рівнем освітньої програми за Національною рамкою кваліфікацій, фіксується в описі освітньої програми, навчальному плані і становить (для денної форми навчання, у відсотках загального обсягу навчального часу від 50 до 67 %)». Загальний обсяг підготовки здобувачів освіти складає 240 кредитів ЄКТС. На обов'язкові навчальні дисципліни відводиться 180 кредитів, з яких 9 кредитів припадають на виробничу перекладацьку практику з відривом від теоретичного навчання, 8 кредитів на виконання кваліфікаційної роботи бакалавра. Удосконаленню компетентностей сприяє також практична орієнтованість дисциплін вибіркових блоків (заявлено 60 кредитів на кожний блок) з обов'язковим включенням дисциплін з другої мови. Розподіл навчального часу за циклом обов'язкових навчальних дисциплін становить 50% аудиторної роботи, 50% самостійної роботи у переважній кількості ОК (ОК01, ОК02, ОК04, ОК06, ОК08 – ОК09, ОК 17 – ОК20, ОК23 – ОК24), співвідношення аудиторної / самостійної роботи за іншими ОК становить відповідно ОК03, ОК15 – 36%/64%, ОК05 – 40%/60%, ОК10 – 47%/53%, ОК11, ОК16 – 45%/55%, ОК21 – 33%/66%, ОК22 – 43%/57%. 5% складає виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання; розподіл навчального часу за циклами дисциплін вільного вибору студента – 47% аудиторної роботи, 53% самостійної роботи (підрахунки зроблені за НП ОП). Слід зазначити, що самостійна робота (обсяг матеріалу, форма контролю тощо) в РПНД не прописана, крім ОК 01.1, ОК 05, ОК 07, ОК 12, де вона представлена частково. На додатковий запит щодо силабусів обов'язкових та вибіркових компонентів, було отримано відповідь, що «в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка не використовуються силабуси в організації освітнього процесу. Натомість освітній заклад оприлюднює на сайті розширені освітні робочі програми. Повний текст робочих програм як обов'язкових компонентів (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-053-b-pp/rpnd-035-053-b-pp-ok/>), так і блоків дисциплін вільного вибору студентів (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-053-b-pp/rpnd-035-053-b-pp-vk/>)».

Здобувачі освіти під час зустрічі з ЕГ підтверджують, що їхнє тижневе аудиторне навантаження не перевищує зазначеного часу, і навіть зменшено через малокомплектність; засвідчують, що про обсяг матеріалу та форму контролю самостійної роботи дізнаються безпосередньо від викладачів, що консультації НПП відбуваються регулярно.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Практика реалізації дуальної форми навчання за ОП як і відповідна нормативно-правова база відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ЕГ вважає позитивною практикою ОП формування soft skills не лише за рахунок вивчення ОК ОП, а й завдяки активній участі здобувачів ВО у низці наукових і культурних заходів, конкурсів та проєктів, які їм пропонує ЗВО у тісній співпраці усіх зацікавлених сторін. ЗВО має свою політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів ВО та викладачів (через систему професійного розвитку / підвищення кваліфікації). Здобувачі ВО, викладачі ОП і роботодавці позитивно оцінюють отримані під час навчання soft skills, які допомагають випускникам при подальшому працевлаштуванні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Має місце невідповідність наданого навчального плану освітній програмі; частина ОК не взаємопов'язані; не збалансовано розподіл кредитів ЄКТС між мовними та перекладознавчими дисциплінами з португальської й англійської мов; певні ПРН забезпечуються виключно за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача. Здобувачі ВО фактично позбавлені можливості обирати дисципліни для включення до свого індивідуального НП; частка ОК за вибором здобувачів не відповідає вимогам законодавства; дисципліни, що пропонуються на вибір, переважно дублюють одна одну. Частина ОК потребують вмотивованого обґрунтування їхньої відповідності спеціальності та спеціалізації. Виробнича перекладацька практика з англійської мови не передбачена ОП, унеможливлено формування відповідних ФК і ПРН; процедура перезарахування окремих видів робіт здобувачам ВО, які проходять виробничу перекладацьку практику в два етапи не прописана; факти співпраці з роботодавцями у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту відсутні; недостатня кількість баз практик унеможлиблює формування частини ФК і досягнення частини ПРН, передбачених ОП. У переважній більшості робочих програм навчальних дисциплін не прописано тематику, види, форми та обсяг завдань, критерії оцінювання самостійної роботи. Рекомендовано: розширити перелік дисциплін у межах вибіркових блоків із урахуванням їхньої тематики, зняти повтори; переглянути ОП і НП на предмет узгодженості назв окремих дисциплін, кількості кредитів з окремих ОК; збалансувати кількість кредитів ЄКТС між мовними та перекладознавчими дисциплінами з

португальської й англійської мов; обґрунтувати відповідність ОКО2 – ОКО7 спеціальності 035 Філологія та спеціалізації 035.053 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; реалізація існуючого механізму вибору здобувачами вищої освіти дисциплін вільного вибору потребує вдосконалення з метою надання їм більшої свободи та підвищення ефективності формування ними індивідуальної освітньої траєкторії; переглянути процедуру 3.7 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір дисциплін; увести ОК з виробничої перекладацької практики з англійської мови; чітко прописати процедуру перезарахування окремих видів робіт здобувачам ВО, які проходять виробничу перекладацьку практику в два етапи; удосконалити структуру звіту з проходження виробничої перекладацької практики; розширити перелік баз практик; залучити роботодавців до формулювання цілей і завдань практичної підготовки, визначення її змісту; брати до уваги відгук-оцінку представника бази практики у підсумковому оцінюванні під час захисту практики; розробити навчально-методичні матеріали для самостійної роботи, чітко визначивши її тематику, види, форми та обсяг завдань, критерії оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має недостатню відповідність Критерію 2 за підкритерієм 2.1: через наявність однакових навчальних дисциплін у ВК1 і ВК2 зменшено обсяг вибіркових ОК до 42 кредитів ЄКТС (17,5%), порушено право здобувачів ВО на 25% вибіркових освітніх компонент за ОП. ОП не відповідає Критерію 2 за підкритерієм 2.2: НП не відповідає ОП; частина ОК не взаємопов'язані; не збалансовано розподіл кредитів ЄКТС між мовними та перекладознавчими дисциплінами з португальської й англійської мов; певні ПРН забезпечуються виключно за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача. ОП має часткову відповідність Критерію 2 за підкритерієм 2.3: зміст ОП в цілому відповідає предметній області зазначеної спеціальності та спеціалізації; разом з тим ОК 02 – ОК 07 потребують вмотивованого обґрунтування їхньої відповідності спеціальності та спеціалізації. ОП не відповідає Критерію 2 за підкритерієм 2.4: відсутня можливість реального вибору здобувачами ВО навчальних дисциплін. ОП має недостатню відповідність Критерію 2 за підкритерієм 2.5: відсутня виробнича перекладацька практика з англійської мови; унеможливлено формування частини ФК і досягнення частини ПРН, передбачених ОП; відсутня співпраця з роботодавцями у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту; відсутня процедура перезарахування окремих видів робіт здобувачам ВО, які проходять виробничу перекладацьку практику в два етапи; недостатня кількість баз практик. ОП відповідає Критерію 2 за підкритерієм 2.6: перевагою ОП є те, що формування soft skills відбувається не лише за рахунок вивчення представлених ОК, а й через активне залучення здобувачів освіти до низки заходів: проєктів, конференцій, конкурсів тощо і формується через систему професійного розвитку / підвищення кваліфікації НПП і здобувачів ОП. ОП має часткову відповідність Критерію 2 за підкритерієм 2.8: співвіднесення аудиторної та самостійної роботи за ОП відповідає нормативним документам ЗВО, силабуси в організації освітнього процесу не використовуються, в робочих програмах навчальних дисциплін обсяг матеріалу, форма контролю самостійної роботи не прописано. З огляду на зазначене, ЕГ робить висновок що за Критерієм 2 ОП відповідає рівню Е.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Загальна інформація щодо правил прийому на навчання та вимог до вступників наявна за посиланням на головній сторінці Навчально-наукового інституту філології КНУТШ <https://cutt.ly/TwPvHu7b>. Для зручності абітурієнтів окрім Правил прийому до КНУТШ на сайті Інституту філології КНУТШ <https://cutt.ly/KwPvHFoV> розміщено додаткову інформацію, як-от, практикум із написання мотиваційного листа, перелік документів для формування облікової справи студента тощо. Правила прийому – чіткі, зрозумілі та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Порядок прийому на навчання та вимоги до вступників визначений “Правилами прийому до КНУТШ” від 16.05.2022 року <https://vstup.knu.ua/rules>, може бути адаптованим у відповідності до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, законів України та інструктивних листів Міністерства освіти і науки України. “Перелік конкурсних предметів та їхні вагові коефіцієнти для вступників на основі повної загальної середньої освіти” наведено у Додатку 2.4., “Вагові коефіцієнти оцінок з предметів національного мультипредметного тесту (вступних випробувань, конкурсів творчих здібностей) для вступників на основі повної загальної середньої освіти” в

Додатку 2.4.1. Правила прийому на навчання не можуть враховувати особливості ОП, оскільки в школах України португальська не вивчається.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО визначається Положенням про організацію освітнього процесу КНУТШ <https://cutt.ly/FwPvJVf2>, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ від 8.05. 2023 р. <https://cutt.ly/cwPvKiiZ>, Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка від 14.01.2019 <https://cutt.ly/wwPvKOSR>, Порядком проведення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» <https://cutt.ly/2wPvKMAL>, Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки (Наказ МОН України від 18.01.2018, №54. Зазначені документи доступні для учасників процесу на сайті університету. Порядок визнання результатів програми академічної мобільності описано в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ від 08.05.2023 року <https://cutt.ly/hwPvLAyE>. Згідно з Положенням (с.7), науково-методична комісія факультету після консультації з гарантом приймає рішення про зарахування результатів шляхом зіставлення результатів навчання в ОК двох навчальних закладів. Наявна практика зарахування результатів вивчення сучасної португальської мови в Коїмбрському університеті при вивченні курсу “Практичний курс португальської мови”, однак механізм урахування РН 2.4 “Переклад: здійснювати письмовий та усний переклад з португальської мови на українську та з української на португальську текстів за тематикою, що вивчається”, наявний в ОК “Практичний курс португальської мови”, але з очевидних причин відсутній в Коїмбрському університеті, залишився недостатньо зрозумілим: за поясненням гаранта, студент досягав цього РН за рахунок вивчення перекладацьких дисциплін.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На виконання наказу МОН України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» у ЗВО видано «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/NwPbu4cc>. За Положенням КНУТШ передбачає можливість включення до робочої програми рекомендацій щодо можливості набуття окремих результатів навчання через самостійне навчання або участь у програмах неформальної освіти. Визнання та оцінка рівня засвоєння таких результатів (за наявності схваленого кафедрою обґрунтування щодо доцільності цього визнання) здійснюються викладачем в межах складової оцінки, відведеної для поточного контролю та відповідно до правил і процедур, визначених у робочій програмі освітнього компоненту. Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної або інформальної освіти, не може бути враховано як підсумкове оцінювання, порядок якого визначений освітнім планом та індивідуальним навчальним планом. Бесіда ЕГ зі здобувачами освіти засвідчила, що їм відомо про такі можливості. Гарант навела факти зарахування результатів здобутків у конкурсах перекладу, перекладів на громадських засадах, здійснених здобувачами тощо в ОК перекладацького циклу (на рівні окремих тем чи модулів).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОП чіткі та недискримінаційні. Додаткова інформація на сайті містить перелік документів, а також додаткові матеріали, як-от, практикум з написання мотиваційного листа та ін. Результати навчання в інших ЗВО визнаються відповідно до законів та внутрішніх нормативів. У вільному доступі викладено порядок реалізації академічної мобільності та процес визнання неформальної освіти. Наявна практика врахування результатів такої діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкою стороною є недосконалість практики перезарахування результатів академічної мобільності. Здобувачі активно залучаються до програм академічного обміну з університетами-партнерами в Португалії. Практика перезарахування результатів вивчення ОК “Português moderno” в Коїмбрському університеті в українському ОК

“Практичний курс португальської мови” не враховує розбіжність, яка зафіксована у РП як РН 2.4 “Переклад: здійснювати письмовий та усний переклад з португальської мови на українську та з української на португальську текстів за тематикою, що вивчається” в українській програмі. Рекомендовано до наступного навчального року удосконалити алгоритм для врахування (чи компенсації, в разі необхідності) всіх ПРН.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Повністю відповідними акредитаційним вимогам можна вважати: практику розміщення інформації (в тому числі, додаткової) щодо правил прийому та навчання на офіційних сторінках університету, інституту та ОП (п.3.1); врахування специфіки ОП при прийомі на навчання через врахування потенціалу до вивчення іноземних мов радше, ніж знань із безпосередньо португальської мови, яка не вивчається в українських школах (п.3.2); наявність чіткого і зрозумілого алгоритму визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, і наявність відповідних документів у вільному доступі (п.3.3.); процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, описану в “Положенні про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка”, та реалізовану в зарахуванні результатів конкурсів перекладу, перекладів на громадських засадах тощо в рамках окремих модулів (п.3.5.). Частково відповідною акредитаційним вимогам вважаємо практику зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (п.3.4.). Алгоритм зарахування – дієвий, однак потребує вдосконалення, зокрема в контексті врахування певних ПРН, пов’язаних із перекладом, які можуть бути відсутніми в курсах інших ЗВО. Виявлені ЕГ неузгодженості (перезарахування результатів вивчення мовних дисциплін без врахування перекладацької складової) можуть бути усунуті впродовж поточного навчального року.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Процес обрання форм та методів навчання та викладання (серед яких: навчальні заняття (лекції, семінарські, практичні, індивідуальні заняття, консультації), самостійна робота, практична підготовка (виробнича та переддипломна практики), та контрольні заходи (іспит, залік, диференційований залік, контрольні роботи, підсумкові контрольні роботи, захист кваліфікаційної роботи) в ОП визначено “Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ”, відповідність між ПРН та освітніми компонентами визначена у матриці відповідності та в робочих програмах навчальних дисциплін. Принципи академічної свободи НПП, визначені в «Етичному кодексі університетської спільноти»: <https://cutt.ly/NwPbGoqA> реалізовано беззастережно. Досягнення ПРН 24 в ОК 9 та ОК 18 лише часткове, судячи з відсутності окремих модулів або тем з усного перекладу у РП, відповідних завдань при підсумковому оцінюванні (напр. у структур. екз. білету ОК 18), а також можливості перекладати завдання з усного перекладу письмово (засвідчено випускниками програми). ПРН 25 передбачено досягати в межах ОК 12, ОК 9 та ОК 13, однак в РП такі технології не конкретизовані. Системного використання CAT-tools для письмового перекладу в ОП виявлено не було, про що свідчать: відгук випускниці [https://cutt.ly/mwPbQ5Tq.](https://cutt.ly/mwPbQ5Tq;); незбіг у визначенні того, яким саме CAT-інструментами навчають на ОП (студенти та випускники називали Trados, OmegaT, НПП говорив про SmartCat, MateCat та Dejavu); відсутність встановленого ПЗ в комп’ютерній лабораторії. Деякі ПРН забезпечуються переважно вибірковими дисциплінами, як-от “Інноваційні технології у перекладацькій практиці” (ПРН 25), “Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)” (ПРН 24). Зауважимо довірливий характер врахування НПП оцінки бази практики (яка може бути у вигляді усного оцінювання, листа-подяки тощо), що знижує методичний і професійний потенціал ОК13. Прийняте у ЗВО Положення про забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://cutt.ly/nwPQAUEW> окреслює основні індикатори задоволеності здобувачів освіти якістю освітніх програм та рівнем надання освітніх послуг. Згідно зі звітом <https://cutt.ly/swPbYvOS>, найбільше нарікань викликає Практична підготовка у рамках ОП; Інформування про можливість працевлаштування; досить низько оцінюється застосування сучас. технології та методи навчання тощо. Результатом обговорень моніторингових та опитувань (Витязі з прот. засід. каф. №9 від 12.03.2021 та №3 від 19.11.2021) стали рекомендації для організаторів, а рішення про вдосконалення кожної з ОП, прийняте 19.11.2021, втілено не було. ОК Вибіркових блоків значною мірою (на 50% та 38,5% відповідно) ідентичні: <https://cutt.ly/4wPbUTpF>. У Витязі з прот. кафедри теорії та практики перекладу романської мови ім. Миколи Зерова №10 від 1.06.2023 зазначено, що ухвалено рішення про “уведення предметів особистого вибору”.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Робочі програми дисциплін містять інформацію щодо цілей, ПРН та оцінювання і розміщені на сайті інституту <https://cutt.ly/WwPbJ7z1>, <https://cutt.ly/lwPbKoWS>. На початку відповідних курсів (у довільній формі), перед написанням кваліфікаційної роботи або проходженням практики (у форматі настановних зборів), здобувачі отримують нагадування та додаткові пояснення методичного або організаційного характеру, але в робочих програмах не було виявлено критеріїв оцінювання самостійної роботи (крім ОК 05, ОК 07); бракує списку питань для семестрового контролю (крім ОК10, ОК11, ОК 16). Студенти мають доступ до РП під час очних консультацій з викладачем або електронною поштою. Здобувачі засвідчили відсутність єдиного електронного середовища, в якому розміщено РП, а також методичні матеріали для навчання. НПП використовують різні платформи, месенджери тощо, однак здобувачі переконували, що це не становить проблеми для їх навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Положення про науково-дослідну роботу в КНУТШ <https://cutt.ly/ywPbVjDS> окреслює загальні принципи організацію дослідницької діяльності здобувачів та НПП. Більшість наукових публікації НПП актуалізують наукову тему «Актуальні питання перекладознавства та стилістики романських мов» (16КФ044-08). Здобувачі залучаються до науково-дослідницької роботи як слухачі або доповідачі щорічної науково-практичної конференції молодих вчених, мають можливість публікувати тези. Підґрунтя для проведення наукових досліджень закладається під час опанування таких дисциплін як “Вступ до спеціальності: Вступ до мовознавства, Вступ до перекладознавства” (ОК 1), “Вступ до університетських студій” (ОК 2), “Стилістика португальської мови” (ОК 11), “Термінознавство португальська мова)” (ОК 12), “Порівняльні студії: Порівняльна лексикологія французької та української мов, Порівняльна граматики португальської та української мов, Курсова робота” (ОК 20), “Історія португальської мови” (ОК 22), “Література португаломовних країн” (ОК 23). У викладанні ОК 12 використовуються запатентовані наукові розробки НПП. Написання бакалаврської роботи, за словами розробників, передбачає дослідження питань, пов'язаних з майбутньою кваліфікацією, а також врахування результатів перекладацької практики у практичному розділі. Відзначимо, що у випадку, якщо студенти виявляють зацікавлення конкретним феноменом чи твором, НПП намагаються максимально сприяти студентам (випускниками було засвідчено проактивність керівників бакалаврських робіт у пошуці оригінальних творів португальською мовою, в тому числі, художніх фільмів, недоступних в українському медійному просторі). Зауважимо, що студенти виявляють зацікавленість в тому, щоб теми наукових досліджень були максимально пов'язані з майбутньою кар'єрою, зокрема, одним із здобувачів 4 курсу було самостійно надіслано запит до посольства з проханням надати матеріали, що могли б бути використані для наукових розвідок.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз ОП і супровідної документації свідчить про те, що НПП мають достатній науковий і методичний потенціал для оновлення змісту ОК з урахуванням сучасних наукових (в тому числі, й власних) наукових здобутків для її відповідності сучасним тенденціям і потребам ринку. Залученість НПП до професійної перекладацької діяльності, в тому числі, й до галузевого, а не лише художнього перекладу має потенціал для розвитку програми. Однак, зауважимо, що переконливих свідчень оновлення ОП немає, що пояснюється розробниками тим, що “Поточне оновлення змісту освітніх компонентів не завжди доречно відображати в робочих програмах, оскільки воно може бути вмотивоване рівнем мовної підготовки контингенту конкретної групи. Те саме стосується перерозподілу годин між темами, використання нових прийомів роботи тощо” (відомості про СО). Конкретної відповіді від гаранта щодо урахування рівня мовної підготовки, що скоріше мало б спонукати до адаптації програм під потреби конкретних груп, аніж до її “консервування”, отримано не було. Врахування пропозицій випускників <https://cutt.ly/UwPb3MWX> чи баз практик, реалізоване в конкретних змінах до ОК чи ОП, ЕГ не зафіксувала. Гарант засвідчила, що наразі на ОП немає досвіду системного опрацювання і аналізу зауважень, однак доцільність такої систематизації не заперечувала.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Стратегія інтернаціоналізації КНУТШ була прийнята на засіданні Вченої ради 8 травня 2023 р. та введена в дію наказом ректора 10 травня 2023 р <https://cutt.ly/bwPnqnZd>. На виконання цілей в галузі науки, окреслених в “Стратегії” НПП освітньої програми налагоджено міжнародне співробітництво з науковцями інших країн, реалізоване в спільних підручниках, участі в міжнародних наукових форумах, стажуванні в Коїмбрському університеті (Португалія) та програмах академічної мобільності в університетах Кадіса та Гранаді (Іспанія). На основі чотиристоронньої Угоди між КНУТШ, Посольством Португалії в Україні, Інститутом Камоенса (Португалія) та Лінгвістичним університетом (Київ) до викладання було залучено лектора з Португалії (Енріке Менезиш ді

Альбуркеке), 2 здобувачі ОП пройшли стажування в університетах Португалії. Результатів “урахування міжнародного досвіду для вдосконалення освітніх програм”, визначених в Стратегії як “Реалізація інтернаціоналізації “вдома” (internationalisation at home), виявити не вдалося. На питання щодо розмежування усного та письмового перекладу за окремими дисциплінами, що є усталеною загальноєвропейською практикою, в тому числі в університетах-партнерах Інституту, в яких НПП проходили стажування <https://cutt.ly/fwPnyuy4/>, гарант відповіла, що це неможливо через малу комплектність груп. У відповідь на запит щодо міжнародних стандартів “Професійні стандарти в усному перекладі” та “Професійні стандарти в письмовому перекладі”, затверджені на державному рівні у Великій Британії”, про які йшлося в СО, як про ті, що враховувались при розробці ОП, згаданих стандартів надано не було, натомість було заявлено, що “при внесенні у звіт самооцінювання була допущена якась технічна помилка”. Врахування Міжнародного стандарту ISO17100 (2015), який встановлює вимоги до постачальників перекладацьких послуг, що стосуються кадрових і технічних ресурсів, управління якістю і керівництва проектами, договірних рамок умов і способів надання послуг <https://cutt.ly/WwPQJljo> і, вірогідно, мав би окреслювати шляхи досягнення ПРН 18 “Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв’язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі перекладу та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах”, - декларативне (деякі викладачі взагалі не знають про врахування стандарту ISO 17100 (2015) в розробці ОП, інші припускали, що цей стандарт стосується облаштування устаткування для синхронного перекладу).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Випускники, гарант та НПП констатують високу ефективність ОП щодо навчання португальській мові, підтверджене результатами незалежного оцінювання рівня мови безпосередньо в португальських університетах, та відгуками носіїв мови. Адміністрація ЗВО виявляє відповідальний підхід щодо з’ясування ступеню задоволеності якістю навчання здобувачами вищої освіти. Академічна спільнота вільна в процесі здобуття та поширення знань, здійсненні наукових досліджень і використанні результатів. В ОП реалізовано поєднання навчання і досліджень як у форматі традиційних методів та форм навчання (лекцій, семінарських, практичних занять, самостійної аудиторної та позааудиторної роботи), так і новаторських: в ОК “Термінознавство португальська мова”, використовуючи елементи контент-аналізу та метамовного пошуку, здобувачі реалізують власні цифрові термінографічні проекти, які мають як науково-дослідницьку, так і прикладну цінність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатнє урахування сучасних ринкових практик призводить до розбалансованості у навчанні та викладанні усного та письмового перекладу, неврахування технологічних складових фахової компетенції перекладачів. Так досягнення ПРН 24 відбувається на рівні ВК “Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)”, а в ОК 9 та ОК 18 реалізовано частково (відсутні окремі модулі, теми, завдання на іспиті). ПРН 25 має досягатися в ОК 12, ОК 9 та ОК 13, але в РП власне перекладацькі технології не конкретизовані, лабораторія не обладнана ПЗ, студенти відзначають використання окремих інструментів корпусної лінгвістики, а базові для письмових перекладачів САТ-інструменти вивчають оглядово. Оцінювання перекладацької практики не передбачає системного врахування думки баз практики щодо якості роботи практикантів. Формування індивідуальної траєкторії навчання частково студентоцентроване: ВК пропонує блоки збігаються на понад 50%; деякі ПРН можуть сформуватися переважно за рахунок ВК (що містить ризик не бути певні ПРН у разі “уведення предметів особистого вибору”, запланованого на засіданні кафедри №10 від 1.06.2023). Фактів “урахування міжнародного досвіду для вдосконалення освітніх програм” (Стратегія інтернаціоналізації КНУТШ), так само, як і впливу змісту міжнародних стандартів: “Професійний стандарт в усному перекладі”, “Професійний стандарт в письмовому перекладі” (затверджених, згідно з даними у ВСО, на державному рівні у Великій Британії), а також галузевого стандарту ISO 17100 (2015) на ОП чи ОК не виявлено. Рекомендовано впродовж поточного навчального року: 1. Впровадити систему фіксування зауважень та пропозицій стейкхолдерів. 2. Впровадити диференційоване оцінювання з баз практик, яке б враховувалося керівниками практик від ОП в фінальній оцінці. 3. Розмежувати (або чітко відділити в курсах) усний та письмовий переклад, враховуючи сталі практики ринку лінгвістичних послуг, міжнародні Професійні стандарти з усного та письмового перекладу, досвід міжнародних ЗВО-партнерів. 4. Відповідно до запиту поточних та колишніх здобувачів, а також до тенденцій на ринку лінгвістичних послуг, посилити технологічну підготовку, впровадивши системне (а не ознайомче) використання САТ-інструментів. 5. Переглянути зміст вибіркових блоків задля уникнення дублювання освітніх компонентів і забезпечення принципу студентоцентрованості. 6. Розглянути можливість перевести вибіркові дисципліни, в межах яких переважно досягаються ПРН 24 та ПРН 25, в статус обов’язкових. 7. Актуалізувати досягнення ПРН 18 через урахування вимог стандарту ISO 17100 (2015).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Констатуємо, що обрання форм та методів навчання здійснюється відповідно до принципів академічної свободи. При цьому відповідність форм та методів навчання досягненню ПРН24 та ПРН25 – часткова (недооцінка технологічної складової, специфіки усного та письмового перекладу як окремих сервісів свідчать про необізнаність із потребами та тенденціями ринку лінгвістичних послуг <https://www.uati.org/survey-2020/>). Процес формування індивідуальної навчальної траєкторії через вибіркові блоки не достатньо студентоцентризований. Ураховуючи всі фактори, вважаємо, що за підкритерієм 4.1. програма частково відповідна. Враховуючи інституційні практики (відсутність силабусів), однак загальну обізнаність здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та переважно наявності критеріїв оцінювання у межах ОК, констатуємо відповідність ОПП підкритерію 4.2. За підкритерієм 4.3. констатуємо відповідність поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, яке реалізовується як на індивідуальному рівні через заохочення окремих здобувачів до такої діяльності, так і на рівні ОК, які містять у собі елементи науково-дослідницької діяльності, що несе дидактичну і практичну цінність. За підкритеріями 4.4. та 4.5. можемо констатувати часткову відповідність, оскільки, незважаючи на науковий доробок НПП, доведений досвід роботи перекладачами, підтверджені міжнародні зв'язки, стажування, академічну співпрацю з НПП ЗВО-партнерів у Іспанії та Португалії, відстежити вплив такої діяльності на ОП виявити не вдалося. Частина окреслених недоліків пов'язані з інституційними практиками ЗВО щодо нечастого перегляду ОП та ОК. Науковий та професійний потенціал НПП, тісні міжнародні зв'язки та матеріальні можливості ЗВО можуть посилити ОП у контексті приведення змісту навчання за ОП до повної відповідності вимогам у найближчій перспективі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Оцінювання здобувачів ВО в КНУТШ регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/TwOnvorn>). Відповідно до цього положення, оцінювання в ЗВО відбувається за єдиною 100-бальною шкалою та системою накопичення балів. Принципи організації оцінювання та форми контролю, що використовуються за ОК аналізованої ОП, відповідають згаданому положенню. Вони викладені у РП обов'язкових (<https://cutt.ly/owOnUFpJ>) і вибіркових (<https://cutt.ly/8wOnIauL>) ОК, що знаходяться у вільному доступі на офіційному веб-сайті ННІФ КНУТШ. За дисциплінами ОП використовуються переважно поточний та семестровий контроль. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ, формами семестрового контролю за ОП є семестровий іспит, семестровий залік і семестровий диференційований залік (для курсових робіт і практик), а форми поточного контролю визначені РП кожної дисципліни. Серед форм поточного контролю за дисциплінами ОП можна згадати, зокрема, кейс-проекти, розв'язання ситуаційних задач, виконання вправ, бліц-опитування, підготовку та презентацію рефератів, написання есе, усні доповіді, самостійні та контрольні роботи, а також суто специфічні форми контролю деяких ОК (самостійне складання текстів, аналіз текстів, завдання з аудіювання, читання, говоріння, письма, переклад, субтитрований переклад відео, машинний переклад та його аналіз), які дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання для окремих ОК та ОП в цілому. Результати зустрічей ЕГ з фокус-групами НПП та здобувачів показали, що форми контролю та критерії оцінювання зазвичай доносяться викладачами до відома студентів на першому занятті з дисципліни та додатково пояснюються перед сесією. Проте виявилось, що здобувачі не до кінця розуміють критерії оцінювання окремих дисциплін (ОК 5 “Філософія”, ОК 17 “Латинська мова для перекладачів”). Крім того, якщо організація оцінювання (схема формування оцінки) та форми контролю прописані в усіх РП, деякі РП не містять інформації про критерії оцінювання (ОК 4 “Основи екології”, ОК 19 “Історія зарубіжної літератури”, ОК 21 “Лінгвокраїнознавство”, дисципліна вільного вибору «Основи перекладу з української мови португальською»), хоча у деяких РП критерії оцінювання розписані дуже чітко і для всіх форм контролю (ОК 1.1, ОК 1.2, ОК 2, ОК 11, ОК 12, ОК 20.1, ОК 24, дисципліни з вибіркових блоків «Англійська мова та переклад у сфері ділового спілкування», «Англійська мова та лінгвокультурологічні аспекти перекладу», «Усний двосторонній послідовний переклад та основи перекладацького скоропису (португальська мова)», «Практика португальської мови» тощо).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 «Філологія» формою атестації здобувачів вищої освіти є атестаційний екзамен. Проте за ОП атестація здобувачів освіти здійснюється у формі підсумкового іспиту з перекладу та першої іноземної мови, підсумкового іспиту з англійської мови та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. На питання ЕГ до розробників ОП, чим мотивується така кількість форм атестації, було пояснено, що два іспити покликані перевірити компетентності здобувачів з профільних мов, а написання кваліфікаційної роботи на бакалаврському рівні готує

здобувачів до наукових досліджень на магістратурі та є традиційним для інституту та університету. Фокус-група здобувачів, зі свого боку, не продемонструвала незадоволення з приводу необхідності підготовки кваліфікаційної роботи та складання двох іспитів.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у ЗВО в умовах очного та дистанційного навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/TwOnvorn>) і додатково уточнюються Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ (<https://cutt.ly/9wOTdY2K>) та Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/2wO5q34L>). На зустрічі з проректором з науково-педагогічної роботи та директором ННІФ було задеклароване прагнення ЗВО проводити екзаменаційно-залікові сесії в очному форматі, оскільки це сприяє більш об'єктивному та прозорому оцінюванню знань здобувачів, і для студентів, які навчаються за змішаною формою, іспити обов'язково проводяться очно. Об'єктивність екзаменаторів, які здійснюють контроль знань здобувачів за ОП, добре забезпечується практикою залучення до проведення іспитів двох викладачів, причому викладач, який читав дисципліну, зазвичай виступає асистентом, а приймає іспит інший викладач. Дійсну наявність такої практики підтвердили фокус-групи НПП та здобувачів. Об'єктивність на атестаційних іспитах забезпечується залученням до екзаменаційної комісії запрошеної особи, що не належить до числа викладачів ЗВО. Так, представник роботодавців В.Я. Жалай розповів про свою неодноразову участь у роботі ЕК у якості її голови. Процедури запобігання конфлікту інтересів та його врегулювання містяться в Антикорупційній програмі Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/1wO5y3LT>). Процедури оскарження результатів поточного й семестрового контролю та підсумкової атестації чітко прописані в п. 7.2 Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/TwOnvorn>), процедури повторного складання семестрового контролю — у п. 7.3 згаданого положення. Як показало спілкування з фокус-групами здобувачів та викладачів, випадки незгоди з оцінкою вирішуються на рівні діалогу студента з викладачем, причому викладач часто надає змогу виконати додаткові завдання, щоб покращити оцінку. Здобувачі змогли пригадати тільки один випадок ліквідації академічної заборгованості студентом, який у результаті був відрхований через недостатній рівень знань, що відповідає наданій у ВСО інформації.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політиці, стандартам і процедурам дотримання академічної доброчесності присвячені окремі пункти Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/TwOnvorn>) (п. 9.8 про дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, п. 10.7 — педагогічними та науково-педагогічними працівниками), етичні норми учасників освітнього процесу викладені в Етичному кодексі університетської спільноти КНУТШ (<https://cutt.ly/SwPeTgQX>). Відповідно до Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ (<https://cutt.ly/zwPeIR3j>), кваліфікаційні роботи здобувачів обов'язково проходять перевірку на плагіат: на запит ЕГ були надані довідки про оригінальність кваліфікаційних робіт за результатами перевірки через Unicheck. Здобувачі підтвердили, що вони ознайомлюються з правилами академічної доброчесності під час вивчення дисципліни «Вступ до університетських студій», отримують інформацію на цю тему від викладачів та Студпарламенту, проте не змогли пригадати спеціальних заходів (семінарів, круглих столів тощо), які б ЗВО проводив з ними з метою популяризації академічної доброчесності. Під час зустрічі здобувачі висловили своє розуміння поняття «академічна доброчесність» лише як відсутність плагіату в наукових роботах. Щодо популяризації академічної доброчесності серед НПП, керівник відділу забезпечення якості освіти розповіла, що це питання включене до програм підвищення кваліфікації викладачів. Відділ забезпечення якості освіти КНУТШ звертається до питання академічної доброчесності у соціальних мережах (наприклад, <https://cutt.ly/OwPloC5k>) і планує публікувати більше інфографік на цю тему.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Існує дієвий механізм забезпечення об'єктивності семестрового контролю шляхом приймання іспитів двома викладачами. 2. До складу екзаменаційної комісії, яка приймає атестаційні іспити, запрошуються особи, які не є

викладачами випускової кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. У деяких РП не розписані критерії оцінювання (до ОК 4, ОК 19, ОК 21), студенти не розуміють критеріїв оцінювання деяких ОК (ОК 5, ОК 17). 2. Існує розходження зі Стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 «Філологія» щодо форм атестації. Рекомендації: Доопрацювати РП на предмет інформації щодо критеріїв оцінювання та зразків питань підсумкового контролю протягом другого семестру 2023/2024 н. р.; НПП та гаранту інформувати здобувачів щодо можливості ознайомлення з РП на сайті та проводити опитування малокомплектних груп здобувачів щодо зрозумілості форм контролю і критеріїв оцінювання. Переглянути питання доречності форм атестації, беручи до уваги вимоги Стандарту вищої освіти, навантаження на здобувачів та логічність структури ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП повністю відповідає акредитаційним вимогам Критерію 5 за підкритеріями 5.3, оскільки правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження та є доступними для всіх учасників освітнього процесу, і 5.4, оскільки ЗВО має ґрунтовно прописані політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, механізми інформування учасників освітнього процесу про принципи академічної доброчесності, використовує відповідні технологічні рішення, щоб протидіяти їм порушенням. ОП частково відповідає вимогам підкритерію 5.1, тому що, хоча форми контрольних заходів є зрозумілими, валідними та оприлюднюються заздалегідь, спостерігається відсутність критеріїв оцінювання у РП деяких ОК та недостатня зрозумілість критеріїв оцінювання й форм контролю деяких ОК для здобувачів, і вимогам підкритерію 5.2, оскільки ЗВО були введені додаткові форми підсумкової атестації, що не вимагаються Стандартом (підсумковий іспит з англійської мови та кваліфікаційна робота), хоча таке рішення не суперечить нормативній базі ЗВО. Виявлені за п. 5.1 і 5.2 недоліки не позначилися на набутті компетентностей здобувачами і суттєво не ускладнили отримання освітніх послуг, а тому не перешкоджають оцінюванню ОП за Критерієм 5 на рівень «В».

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз зведеної інформації про викладачів (ВСО, таб.2), дані, отримані завдяки додатковому запиту, дозволили встановити, що НПП мають необхідний досвід роботи, наукові ступені й вчені звання, активності у перекладацькій та культурно-просвітницькій діяльності. Зокрема, гарант Г.Г.Верба задіяна як перекладач на міжнародних форумах, на офіційних зустрічах з представниками іспано-та португаломовних країн (в її доробку близько 2 тис. стор. літ.перекладів, зокрема португаломовних письменників). До викладання португальської мови задіяний носій мови Енріке Менезиш де Албукеркі. Досвід викладання англ.мови проф.Н.Голубенко підкріплений 28 статтями, інші її активності у ВСО не відображені. Реалізацію освітнього процесу на ОП забезпечує 30 НПП, з яких: 5 осіб мають вчене звання професора – 16,7% від загальної кількості; 16 НПП мають вчене звання доцента – 53,3%; 8 НПП працюють на посаді асистента – 26,7%, 1 має наук. ступінь к.філол. н. та працює на ОП з 2021р. – 3,3% (% показники розраховані на основі інформації про кадровий склад, наданої у ВСО). Середній стаж науково-педагогічної роботи НПП, залучених до реалізації ОП, складає 24 роки. Досвід діяльності НПП, які працюють на кафедрах теорії і практики перекладу романських мов ім.М. Зерова і теорії та практики перекладу з англійської мови, дозволяють фахово викладати португальську та англійську мови. Серед них є перекладачі з португальської мови, ця ж спеціальність зазначена у відповідних дипломах: Г.Г.Верба, О.М.Вронська, А.В.Бережний, О.В.Орличенко. Проте інформація, заявлена у ВСО, засвідчує низьку наукову активність, невідповідність щодо виконання п.38 ЛУ (наявність не менше 5 публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або WOS за останні 5 років); жоден із розробників не забезпечує повну відповідність 4 досягнень у професійній діяльності, зокрема щодо фахових публікацій за дисциплінами ОП: доц.О.Орличенко-4, ас.О.Вронська-3. Викладання окремих ОК забезпечують НПП, які не мають жодної фахової публікації за відповідними дисциплінами: ОК2 І.М.Мороз, ОК15 М.Ю.Русин, ОК3 О.Михайленко чи мають по 1-й: М.Ю. Нечипоренко, О.В. Петренко. За критерієм «наявність підручника чи навчального посібника за фахом» відповідають вимогам 50% складу забезпечення. ЕГ констатує відсутність праць навчально-методичного характеру за дисциплінами за останні 5 років, що викладаються на ОП, загальною кількістю три найменування. За цим

показником повністю відповідають 4 особи: Т.Г.Червінська, Т.Б.Харченко, О.В.Левко, С.Б.Фокін. Гарант Г.Г.Верба має 3 посібника з іспанської мови, що не враховується для португальської мови. Не повною мірою виконано вимоги щодо відповідності освітньому компоненту і спеціальністю у дипломі (п.37 ЛУ): ас.А.Бугрій (укр.мова та літ. - ОК18 Англ.мова та переклад), доц.О.Заруцька (менеджмент організацій - ОК15 Укр.та зарубіжна культура), А.Шелякіна (к.філос.н, прикладна лінгвістика - ОК21 Лінгвокраїнознавство країн др.мови).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного відбору викладачів регулює «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка...» (<https://cutt.ly/d8iHUzX>), а також «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/v8iJdGv>). За умовами конкурсного відбору претендент на заміщення вакантної посади НПП повинен мати відповідну кваліфікацію, науково-методичний доробок, досвід роботи за фахом в Україні та за її межами, прочитати відкриту лекцію чи практичне заняття за участі НПП кафедри, залежно від посади, на яку він претендує. Після рекомендації кафедри і обговорення на Вченій раді університету (інституту) відбувається таємне голосування. Претендент вважається обраним, якщо за нього проголосувало більше половини від присутніх на засіданні Вченої ради університету (інституту). Загалом процедура конкурсного відбору НПП є прозорою та дозволяє забезпечити відповідний рівень освітнього та наукового процесу, про що свідчать: 1) публікація на сайті Університету оголошення та детальної інформації щодо умов проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад та його термінів (<https://cutt.ly/o8eyTqE>) та в друкованому виданні газети «Освіта України» (<https://cutt.ly/w8euCrx>); 2) наявність процедури перевірки відповідності претендентів кваліфікаційним вимогам, зазначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності; 3) врахування розподілу навчальних дисциплін між профільними кафедрами; 4) визначення професійного рівня викладача, а також аналіз його наукової та публікаційної діяльності прописані в нормативних документах ЗВО. Зокрема, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>, с.159-167) уміщує прописане оцінювання наукової, методичної, лідерської, викладацької роботи, передбачає «забезпечення відповідності тематики та форм викладання із вказаними в описах освітніх програм завданнями та результатами навчання». Вказано, що «Оцінка якості викладацької роботи проводиться на основі врахування ефективності та якості наукової, методичної творчої роботи з урахування планування та результативності цих видів робіт». Однак, аналіз відомостей Табл.2 ВСО та інформація з відкритих джерел свідчать про відсутність у КНУТШ практики рейтингового оцінювання наукових здобутків чи практики негативного рейтингування НПП та оприлюднення результатів такого оцінювання, яке реалізується шляхом аналізу Ліцензійних вимог. Цей недолік є суттєвим, оскільки впливає на прозорість формування групи забезпечення, відповідність претендентів критеріям оцінювання. Зазначені вище факти дозволяють ЕГ констатувати про часткову відповідність даного підкритерію у контексті Критерію 6.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

«Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/48eidE8>) уведено в дію з 26.10.2021 р. Метою діяльності Ради є формування та збереження ефективних зв'язків Університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг, проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма акредитованими спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування. Серед завдань Ради зазначено, зокрема, внесення рекомендацій під час розроблення та/або зміни ОП із урахуванням актуальних тенденцій ринку праці та потреб роботодавців; сприяння проходженню навчальних і виробничих практик та працевлаштуванню випускників університету на підприємствах, в організаціях, установах. Університет активно співпрацює з роботодавцями та надає інформацію здобувачам щодо вакансій, стажування та кар'єрним можливостям (<https://cutt.ly/l8eiGAR>). Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами була підтверджена зазначена у ВСО інформація, що роботодавцями для випускників ОП є перекладацькі бюро, посольства і торгові представництва Португалії (про Бразилію йшлося на перспективу). Здобувачі ОП підтвердили, що знають про можливість проходити виробничу перекладацьку практику у Посольстві Португалії, зазначивши, що це «відкриває їм перспективи». З'ясовано, що нова програма виробничої перекладацької практики, яка розробляється після проведення консультацій із роботодавцями та за активної участі Т.І. Ульянової, матиме для здобувачів даної ОП деталізовану схему-орієнтир проходження. Зокрема, як зазначила на зустрічі роботодавець, «будуть представлені всі види робіт: підготовка резюме двома мовами, телефонна комунікація, тестовий переклад, глосарій тощо». Критерії оцінювання всіх видів робіт розробляються спільно з кафедрою. Роботодавець наголосила на важливості «формування спільного підходу до формування особистості перекладача, причому не оператора ПК, а саме фахівця з перекладу». Співробітник Посольства ФР Бразилія А.Кравченко повідомив про конкретні факти взаємодії з розробниками ОП, зокрема про залучення здобувачів до проходження практики у Посольстві, однак висловив бажання брати безпосередню участь в реалізації освітнього процесу в якості запрошеного лектора. В Університеті існує алгоритм включення роботодавців до участі в ЕК (п.7.12 «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/C8ezxdg>), що підтвердилося під час зустрічей ЕГ з фокус-групами. Директора Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України В.Я.Жалая залучають до участі у роботі державної підсумкової атестації. На зустрічі з ЕГ з роботодавці підтвердили свою готовність брати участь не лише в обговоренні ОП, а й у процесі викладання. Суттєвим недоліком є відсутність даних по роках зведеної інформації

щодо пропозицій роботодавців із зазначенням відхилених та прийнятих пропозицій, що порушує прозорість оновлення ОП, що дозволяє ЕГ зробити висновок про часткову відповідність підкритерію у контексті Критерію 6.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами зустрічей з фокус-групами з'ясовано, що залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків та експертів галузі відбувається переважно у формі позанавчальних, культурних та наукових заходів (гостьових лекцій, конференцій, воркшопів, дискусій, круглих столів тощо (<http://surl.li/nujsd>). Так, наприклад, на день перекладача кафедра теорії та практики перекладу романських мов імені М.Зерова організувала онлайн зустріч студентів з відділом письмових перекладачів Європарламенту (<http://surl.li/nujst>), де відбулася презентація їхньої роботи «Письмовий переклад у Європарламенті: багатомовність у ЄС та за його межами». У квітні 2023р. на зустрічі керівництва ЗВО, здобувачів з Надзвичайним і Повноважним Послом Португалії в Україні Антоніу Вашку Алвеш Машаду домовлено про відкриття центру португальської мови й культури в Інституті філології. До викладання португальської мови залучили носій мови Енріке Менезеш де Албукеркі, координатор Київського Центру Португальської мови Інститута Камоенса. Зокрема, на його запрошення у 2021 році лектор Люблінського університету імені Марії Складовської-Кюрі д.філол.н. Рікарду Рату Родрігеш прочитав три лекції для студентів, які вивчають португальську «Українська еміграція до Португалії». ЕГ була підтверджена інформація ВСО про те, що здобувачі ОП мають можливість долучитися до конкурсів та міжнародних проектів експертів галузі. Упродовж 2020-23 р.р. студенти брали участь у міжнародних проектах, конкурсах з перекладу, а також були запрошені в Посольстві Португалії на подальше вивчення португальської мови (<http://surl.li/nukln>). Залучення роботодавців до аудиторних занять не практикується. Самі викладачі ОП є професіоналами-практиками, що підтверджено також їхніми сертифікатами та дипломами (Г.Г. Верба та О.М. Вронська – професійні перекладачки, проходили онлайн курс викладання португальської мови як іноземної в Коїмбрському університеті (Португалія), отримали відповідні дипломи), доц. С.Б. Фокін, який викладає дисципліну «Інноваційні технології у перекладацькій діяльності» має з свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір, зокрема №78269 Комп'ютерна програма «Ономасіологічний багатомовний електронний словник фразеологічних синонімів ідеофраз» «Ідеофраз» (<http://surl.li/nulgf>). Асистент, к.ф.н. Бережний А.В. викладає на ОПП з 2021 року, працював співробітником Посольства Бразилії, має досвід фахового перекладача, оскільки працював над перекладом міждержавних документів (між Бразилією та Україною), створював переклади бразильських кінофільмів, які демонструвалися в Україні на фестивалях бразильського кінематографу. Запрошені на зустріч з ЕГ роботодавці підтвердили факти свого залучення до державної атестації (В.Жалай) та організації зустрічей зі студентами в посольстві. Водночас незалучення роботодавців до реалізації освітнього процесу ставить під сумнів їхню повноцінну участь у провадженні ОП, що є недоліком. Це уможливорює висновок про часткову відповідність підкритерію у контексті Критерію 6.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У КНУТШ існує апробована система професійного розвитку викладачів (<https://cutt.ly/07v6gTP>), а також налагоджена співпраця з іншими українськими та європейськими ЗВО (<https://cutt.ly/37v6WxC>). У «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/Q8yWwvB>) містяться відомості щодо мотиваційних заходів науково-педагогічних працівників університету. Професійний розвиток викладачів регулюється також «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ» (<https://cutt.ly/z8yWzAK>). Програми підвищення кваліфікації/стажування відповідають змісту навчальних дисциплін, котрі викладають НПП. У ЗВО існує Відділ академічної мобільності КНУ (<https://cutt.ly/y8yWEfp>), який допомагає НПП з пошуком програм стажування за кордоном (Зокрема, такою можливістю скористався Радчук В.Д. (стажування в Падуанському університеті з семіотики перекладу, 2022 р.); На основі аналізу ВСО, наданими ЕГ гарантом сертифікатів про стажування за кордоном і тренінгів (Г.Г. Верба, О.В. Орличенко прослухали курс і отримали сертифікат SMART Inspired Collaboration Lealtcom We Deliver Solutions з програмного забезпечення SMART Learning Suite), аналізу змісту грамот, подяк, премій, розміщених у відкритому доступі на сторінці кафедри (<http://surl.li/nulls>), а також за підсумками зустрічами з НПП, ЕГ може констатувати, що існуюча система професійного розвитку у КНУТШ дозволяє задовольнити потреби НПП у підвищенні їхньої фаховості. На зустрічі ЕГ із представниками допоміжних структурних підрозділів було отримано підтвердження про заохочення публікаційної діяльності співробітників, що регулюється «Положенням про преміювання за результатами наукової діяльності» (<https://cutt.ly/gyI92Ir>). Отже, можемо стверджувати про виявлене сприяння ЗВО не лише науковими здобутками викладачів, але й розвитком їхніх навичок навчання та викладання, в системному підході до забезпечення такого розвитку, що дозволяє ЕГ зробити висновок про повну відповідність підкритерію у контексті Критерію 6.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно ВСО та підсумками онлайн зустрічей ЕГ з фокус-групами, розвиток викладацької майстерності стимулюється матеріальними та моральними формами заохочення, що регламентуються розпорядженням про створення комісії з матеріального заохочення (<https://cutt.ly/QuI9EhJ>). Види морального та матеріального заохочення учасників

освітнього процесу регулюються «Статутом КНУТШ» (<https://cutt.ly/c8yU5cm>) (п.1.5 та п.4.2) та «Положенням про преміювання працівників КНУТШ» (<https://cutt.ly/T8yIh1C>). «Стимулювання викладачів, які беруть активну участь у освітньому процесі, демонструють високі результати професійної діяльності» детально прописане в Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/ejlkd> п.5.9). Під час зустрічей з фокус-групами, ЕГ було також підтверджено, що НПП та здобувачі ОП мають можливість безкоштовно публікувати результати досліджень у збірнику наукових праць «Стиль і переклад» та фахових виданнях КНУТШ (<http://surl.li/nultb>). Також у відомостях зазначено, що ЗВО сприяє розвитку викладацької майстерності шляхом організації навчальних та методичних тренінгів. Ця інформація була підтверджена на зустрічі з НПП та з адміністрацією (керівником навчально-методичного відділу, керівником відділу забезпечення якості освіти). НПП надали позитивні відгуки про пройдені ними тренінги, зокрема щодо «Ролі гарантів ОП у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти», «Розвитку управлінської компетентності у сфері забезпечення якості освітніх програм», метою яких було підвищення кваліфікації гарантів освітніх програм та керівників ЗВО. Під час зустрічі з ЕГ НПП підтвердили систематичність і прозорість процедури отримання всіх згаданих заохочень. На основі викладеного можемо зробити висновок про існування в ЗВО ефективної системи стимулювання розвитку викладацької майстерності. Зазначені вище факти дозволяють ЕГ констатувати про повну відповідність даного підкритерію у контексті Критерію 6.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною є високий рівень професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП, як перекладачів португальської/англійської мов. (Зокрема, гарант Г.Г. Верба задіяна як перекладач португаломовних письменників, к.ф.н. Бережний А.В. працював перекладачем португальської мови у Посольстві Бразилії, асист. О.М. Вронська задіяна як перекладач під час судових засідань, співпрацює з перекладацькими агенціями тощо). Позитивні практики: 1) У КНУТШ створена та ефективно функціонує система професійного розвитку науково-педагогічних працівників, належним чином підтримується адміністрацією та академічною спільнотою університету. 2) Залучення носіїв мови до аудиторних занять (Енріке Менезиш де Албукеркі, Рікарду Рату Родрігеш), що поліпшує у здобувачів освіти формування комунікативної компетенції, створює можливість реального занурення в іншомовне середовище. 3) Стимулювання розвитку викладацької майстерності через розроблені у КНУТШ та програми закладів-партнерів програм професійного самовдосконалення НПП, підвищення кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. За результатами аналізу Табл. 2 «Зведена інформація про викладачів» Відомостей про самооцінювання, додаткових відомостей у долучниках, можна констатувати невідповідність ОП щодо вимог «Ліцензійних умов щодо провадження освітньої діяльності (ЛВ)» (Постанова КМ України від 10.05.2018 року №347), а саме: 1) рівень наукової та професійної активності кадрового складу групи розробників ОП не засвідчується виконанням 4 видів та результатів Ліцензійних умов; 2) 50% викладачів не мають 5 публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus і Web of Science, попри те, що у ЗВО існують всі передумови для опублікування наукової продукції та навчальної літератури; 3) окремі НПП не мають власних навчально-методичних посібників за тими ОК, які викладають, за останні 5 років (О.Заруцька, М.Нечипоренко, О.Петренко); є невідповідності між спеціальністю у дипломі і ОК; неспівпадіння ПІБ викладача у ОК17, ОК01.2 і у ВСО тощо. 2. Відсутність «виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування». Має місце вказування серед цих даних тез конференцій, застарілих публікацій, кількісної невідповідності навч.матеріалу тощо. 3. Процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО дають можливість залучити досвідчених фахівців відповідно до потреб конкретних дисциплін та забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, проте у КНУТШ відсутня практика рейтингового оцінювання наукових здобутків НПП та оприлюднення результатів такого оцінювання. 4. Відсутність практики залучення роботодавців до проведення лекційних чи/та практичних занять. Рекомендовано: 1. ЗВО удосконалювати механізми подальшої активізації публікаційної діяльності НПП у збірниках категорії В, зокрема Scopus і WoS. 2. Керівництву ННІФ привести склад робочої групи ОП у повну відповідність до кадрових вимог щодо забезпечення Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, зміцнити кадровий потенціал за рахунок підвищення публікаційної активності викладачів в сфері підготовки навчально-методичних посібників і підручників за дисциплінами, що викладаються. 3. Гаранту ОП при плануванні навчального навантаження на 2024-2025 рік передбачити залучення експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять, можливо у формі перекладацьких майстер-класів. 4. НПП, які викладають на ОП, до початку 2024-2025 навчального року підготувати праці навчально-методичного характеру за дисциплінами, що викладаються на ОП, та розмістити їх в репозитарії.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОПП за підкритеріями: 6.5., адже ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями; 6.6. заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності; часткову відповідність за підкритеріями: 6.2. процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, але у ЗВО відсутні практики рейтингового оцінювання наукових здобутків НПП та оприлюднення результатів такого оцінювання; 6.3. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, проте на цій ОП роботодавці залучені формально й несистемно, хоча підтвердили на перспективу свою готовність брати участь у провадженні та обговоренні ОП; 6.4. роботодавці та професіонали практики залучаються до проведення практик, державної атестації здобувачів, проте не запрошуються для проведення лекційних та практичних занять; невідповідність: 6.1., адже академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує в цілому досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, проте: не всі розробники ОП мають по 5 публікацій у фахових виданнях за останні 5 років саме із основної, португальської мови, окремі НПП мають низьку публікаційну активність, є невідповідності між дипломом про вищу освіту та ОК, невідповідне кількісне і якісне забезпечення навчально-методичними посібниками, підручниками за ОК, які НПП викладають, що є значним недоліком. Зауваження щодо підкритерію 6.1 стало суттєвим в генеруванні підсумкової оцінки.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Як показав огляд МТБ, матеріально-технічні ресурси ОП є значними, хоча ситуація з фінансуванням ОП відповідає загальнодержавним тенденціям: так, кількість фактично зарахованих на місця державного замовлення здобувачів зменшилася з 7 осіб у 2021 році (<https://cutt.ly/QwSQeZv7>) до 2 у 2023 році (<https://cutt.ly/8wSm5jnT>), вартість контракту за один рік навчання зросла з 48400 грн у 2020 році (<https://cutt.ly/VwSQigt2>) до 52100–71700 грн (залежно від курсу) у 2023 році (<https://cutt.ly/7wSQoGHc>). Під час реалізації ОП використовуються комп'ютерні класи, де проводяться заняття з дисципліни «Інноваційні технології у перекладацькій практиці», центри мов (іспанської, англійської) з мультимедійним обладнанням, бібліотека кафедри теорії і практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова, бібліотечний фонд центру англійської мови, читальний зал ННІФ. У корпусі ННІФ, де реалізується ОП, є велика кімната для відеоконференцій, три лабораторії сучасних технологій усного перекладу з інтерактивними дошками та кабінками синхронного перекладу, обладнаними комп'ютерами та навушниками. Дисципліни ОП забезпечені РП, які знаходяться у відкритому доступі. Проте значною об'єктивною проблемою ОП є нестача навчальних матеріалів українською мовою. За словами здобувачів і НПП, навчання з профільних дисциплін переважно здійснюється за португаломовними підручниками, наданими Посольством Португалії, підручниками з власних бібліотек викладачів, до яких вони надають доступ студентам. У викладанні НПП використовують португаломовні відеоматеріали, яких немає у відкритому доступі (фокус-група випускників позитивно згадувала роботу з такими матеріалами), тести власної розробки (<http://postup.zzz.com.ua/Tests.html>). На запит ЕГ були надані «Методичні рекомендації з написання та захисту кваліфікаційних робіт перекладознавчого спрямування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти», розроблені викладачем кафедри доц. Фокінім С.Б., проте методичні рекомендації до виконання курсової роботи, продемонстровані ЕГ, стосувалися порівняльної граматики іспанської та української мов (тобто іншої спеціалізації).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Викладачі та здобувачі мають можливість користуватися читальними залами та іншими послугами Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича, яка, як розповіла в. о. Наукової бібліотеки, має у своїй колекції з млн 100 тис. текстів: безоплатним доступом до наукометричних баз даних (зокрема, бібліотека допомагає зареєструватися з Web of Science для віддаленого доступу), доступом до міжнародного міжбібліотечного абонементу Rapid ILL за запитом. У 2022 році бібліотека також безкоштовно здійснювала електронну доставку текстів, однак зараз це платна послуга. Співробітники ЗВО мають змогу безкоштовно публікуватися у виданнях КНУТШ. Так, працівники кафедри теорії і практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова показали ЕГ збірник «Стиль і переклад», де викладачі та здобувачі за даною ОП безкоштовно публікують свої статті та художні переклади.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Особливістю реалізації ОП під час війни, про яку розповів проректор з науково-педагогічної роботи, є те, що перший курс навчається дистанційно, а всі інші курси — за змішаною формою (лекції онлайн, практичні заняття і підсумковий контроль — офлайн, тобто переважно очно). Рішення відправити на дистанційне навчання здобувачів саме першого курсу, яке, на думку ЕГ, є досить спірним, оскільки перешкоджає їх повноцінній інтеграції в навчальний процес і студентське життя, було прийняте через нестачу місць у гуртожитках, яка виникла з незалежних від ЗВО причин. Огляд МТБ засвідчив, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів. У корпусі, де відбувається очне навчання за ОП, досить тепло, є укриття, буфет, працює медичний кабінет, де приймає медсестра. Аудиторії обладнані вогнегасниками, коридори — пожежними гідрантами. На вході в корпуси, де працювала ЕГ (Головний корпус, корпус ННІФ), є пропускні пункти, охоронці, які обов'язково встановлюють особу відвідувача. Про умови в гуртожитку здобувачі відгукувалися схвально. ЕГ на власні очі пересвідчилася, що здобувачі вищої освіти за ОП користуються їдальнею, яка знаходиться в Головному корпусі КНУТШ. Психологічна служба КНУТШ може надавати безкоштовні консультації всім учасникам освітнього процесу. Варто відзначити, що випускова кафедра дає студентам багато можливостей задовольнити їхню потребу у здобутті практичних навичок роботи перекладачем, про що розповідали НПП, здобувачі та випускники: проводить конкурси письмового перекладу, залучає студентів до реальних ситуацій усного перекладу. Представники студентського самоврядування розповіли, що Студпарламент також організовує заходи, які дозволяють задовольнити інтереси здобувачів: мистецьку виставку, турнір шахів, благодійну ярмарку.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Як показало інтерв'ювання фокус-груп здобувачів та НПП, освітньо-консультативну підтримку від викладачів студенти, що навчаються за ОП, отримують або під час безпосереднього спілкування, або через платформи Zoom, Google Classroom, Skype, електронною поштою. Студенти розповіли, що деяку інформацію організаційного характеру вони отримують через систему Triton Student (розклад сесій, оцінки), деяку — на сайті (розклад занять). Разом з тим, один зі здобувачів виявив незадоволеність швидкістю інформаційної підтримки здобувачів: за його словами, про вимоги до проходження практики повідомили запізно, і він не встиг домовитися з тією базою практики, з якою хотів (Посольством). Представники Студпарламенту розповіли, як вони залучаються до інформаційної та консультативної підтримки здобувачів: через чат-бот в Telegram, соціальні мережі та організацію проекту студжураторства — підбір мотивованих та добре поінформованих старшокурсників, які допомагають першокурсникам зорієнтуватися в університеті. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється відповідно до Правил призначення академічних стипендій студентам, аспірантам і докторантам у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/owPh45Ng>), за яким 40 % студентів, що навчаються за державним замовленням, отримують академічну стипендію.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/TwOnvorn>) визначається право здобувачів освіти з особливими потребами на безперешкодний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО, консультативну підтримку та допомогу у працевлаштуванні. У рамках проекту «Університет рівних можливостей» (<https://cutt.ly/UwPkQBiA>) у ЗВО була розроблена Пам'ятка про правила комунікації із людьми з інвалідністю (<http://surl.li/bfoqu>); ЗВО має Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у КНУТШ (<https://cutt.ly/MwPkb99Q>). ЕГ пересвідчилася у наявності спеціального ліфта для маломобільних груп населення у Головному корпусі КНУТШ, проте у корпусі ННІФ, де реалізується ОП, у ЕГ виникли сумніви щодо доступності всієї інфраструктури корпусу, зокрема укриттів, для маломобільних осіб (наразі такі особи за ОП не навчаються). Огляд МТБ підтвердив наявність у корпусі ННІФ написів-вказівок шрифтом Брайля. Викладач О. Вронська розповіла про колишню студентку інституту, яка мала вади зору. Для її навчання були створені особливі умови (зокрема, можливість відвідувати заняття у супроводі матері).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ, відповідно до Порядку вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/amkkr>) та Порядку запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/dkltf>), полягає у розгляді звернень щодо конфліктних ситуацій керівниками структурних підрозділів, адміністрацією Університету, Постійною комісією Вченої ради Університету з питань

етики, а політика та процедури реагування ЗВО на корупційні прояви прописані в Антикорупційній програмі Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/1wO5u3LT>). Як розповіли представники студентського самоврядування, Студпарламент може виступати органом посередництва у разі виникнення конфліктних ситуацій, проте, за словами студентів і НПП, всі конфлікти за ОП вирішуються на рівні діалогу студент – студент або студент – викладач, а серйозних конфліктів, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією, на ОП не виникало. Разом з тим, здобувачі першого курсу виявилися не ознайомленими з алгоритмом дій у разі виникнення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів, є безпечним для життя та здоров'я. 2. Бібліотека надає безоплатний доступ до наукометричних баз. 3. ЗВО створює сприятливі фінансові можливості для публікативної активності студентів та НПП. 4. ЗВО працює над розбудовою інклюзивності в освітньому процесі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Нестача україномовних навчально-методичних матеріалів за ОК ОП, які стосуються португальської мови. 2. Інформаційно-консультативна підтримка здобувачів першого курсу та повноцінна інтеграція їх в освітній процес обмежена через дистанційне навчання. Рекомендації: 1. Посилити публікативну активність НПП, що викладають на ОП, щодо створення навчально-методичних посібників прицільно для цієї ОП. 2. Організувати інформаційні, культурні, освітні заходи для студентів першого курсу, зокрема в очному форматі, збирати у першокурсників інформацію про труднощі, з якими вони стикаються під час навчання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Вважаємо, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 7 з повною відповідністю за підкритерієм 7.2, оскільки ЗВО забезпечує учасникам освітнього процесу широкі можливості у плані доступу до ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності в межах ОП, і підкритерієм 7.3, оскільки освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси, а також частковою відповідністю за підкритерієм 7.1, оскільки матеріально-технічні ресурси здатні забезпечити досягнення цілей та ПРН за ОП попри нестачу україномовних навчально-методичних матеріалів, і підкритеріями 7.4 і 7.6, тому що, хоча ЗВО вживає заходів із забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів (п. 7.4) і має політику й процедури вирішення конфліктних ситуацій (п. 7.6), оперативність та послідовність проведення інформаційно-консультативних заходів, зокрема і щодо алгоритму розв'язання конфліктних ситуацій, потребують доопрацювання, особливо стосовно здобувачів першого курсу. Активність ЗВО із розбудови інклюзивності (п. 7.5) можна назвати взірцевою, хоча у межах ОП роботу зі створення достатніх умов для здобуття освіти особами з особливими потребами слід продовжувати. Виявлені за Критерієм 7 недоліки зумовлені об'єктивними причинами, відомі ЗВО і можуть бути усунуті КНУТШ самостійно, враховуючи можливості та потенціал ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

«Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» від 11.04.2022 р. визначає основні засади й принципи освітньої діяльності, особливості формування освітніх програм, їх реалізації і науково- методичного супроводу, оцінювання результатів навчання та присвоєння кваліфікації, забезпечення якості освітнього процесу, прав та обов'язків учасників освітнього процесу; «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/n5wrlzr>) від 12.06.2020 р. визначає основні принципи, процедури та індикатори забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Університеті, а також розподіл повноважень щодо забезпечення якості освіти між учасниками освітнього процесу, керівництвом освітніх програм, кафедрами і

факультетами/інститутами, загальноуніверситетськими структурними підрозділами, керівними органами Університету, їх робочими та дорадчими органами, структурними підрозділами Університету. «Положення про науково-методичну раду» від 5.11.2018 р. (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=798>). Розроблення нормативних документів і методичних рекомендацій щодо створення, оцінки, затвердження, впровадження і моніторингу ОП здійснює Науково-методична рада Університету. Наказ ректора №729-32 від 11.08.2017 р. «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» (з додатками) http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf; У відкритому доступі знаходиться ОП за 2020 р. (<https://cutt.ly/T5wrUIQ>). ОП за 2019 р. у відкритому доступі ЕГ не вдалося знайти. За час провадження чинної ОП, яку було введено в дію у 2017 р., її перегляд відбувся у 2019р. ЕГ надано витяг з протоколу №1 засідання кафедри від 30.08.2019 р. та проєкт Змін до редакцій описів 2020р. Для підтвердження послідовного дотримання визначених Університетом процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми на запит ЕГ були надані такі документи: скан-копії витягів з протоколів засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова про обговорення питань розроблення, затвердження, моніторингу ОП; протокол засідання щодо внесення змін до ОП редакції 2020 р. та додаток з інформацією про проєкт змін: уточнення, вилучення, додавання, переформулювання, що підтверджує обговорення та внесення змін до ОП на рівні ОК, звернення до роботодавців щодо співпраці з робочими групами ОП. За словами НПП, результати щорічного моніторингу у вигляді опитування здобувачів різних курсів щодо покращення ОП впроваджуються у формі внесення змін в конкретні ОК.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу» (<https://cutt.ly/18PBVHFf>) здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Підставами для ініціації пропозицій щодо внесення змін до затверджених описів освітніх програм є: Мотивоване звернення здобувачів освіти за даною освітньою програмою та/або представницькі результати опитування студентів, які навчаються за програмою/групою програм/в структурному підрозділі/в університеті в цілому (П.2.2. Положення. Внесення змін до ОП). Відповідно до «П. 3.8 Порядок формування і внесення консолідованих пропозицій здобувачів освіти щодо змісту програм, навчальних планів та освітніх компонент», Студентський парламент структурного підрозділу за результатами опитування серед студентів ОП формує звернення від студентів до гаранта відповідної освітньої програми щодо внесення змін до навчальних планів. Сформовані звернення від студентів будуть розглянуті гарантом ОП з подальшим прийняттям рішення про прийняття чи відхилення пропозиції. Гарант ОП зобов'язаний повідомити студентський парламент про результат розгляду пропозиції і мотивацію прийнятих рішень. Зустріч з фокус-групою здобувачі вищої освіти підтвердили, що вони мають змогу надавати пропозиції гаранту ОП та іншим НПП щодо перегляду ОП. Проте таких письмових пропозицій до Гаранта з часу впровадження ОП (2017 р.) не надходило. Здобувачі та випускники висловили свою задоволеність ОП та обмежилися усними побажаннями щодо покращення ОП. За словами Д.Щеглюк, у ЗВО для обговорення результатів опитувань здобувачів, котрі навчаються у малокомплектних групах, гарант програм проводять фокус-групи. На даній ОП практика проведення таких фокус-груп не здійснюється. Окрім того, у ВСО ОП зазначено: «Водночас, як фахівці з даного напрямку, вважаємо, що студентський голос має радше дорадчий характер, може серед іншого виявляти не власне програмні недоліки, а іноді є віддзеркаленням міжособистісних стосунків між викладачем і студентами, що має братися до уваги, проте не на рівні внесення змін до наповнення ОП» (с.27). На фокус-групі з представниками органів студентського самоврядування, ЕГ дізналася, що Робоча група студентів з якості ОП у серпні-вересні 2023 р. проводила опитування студентів щодо удосконалення освітнього процесу та подали свої пропозиції НМР ННІФ, проте наразі певних рішень за наслідками опитування не було ухвалено. Опитування студентів та їх пропозицій при оновленні даної ОП редакції 2019 р. (витяг з протоколу №1 від 30.08.2019) не було встановлено. Конкретних фактів про участь здобувачів або ж представників органів студентського самоврядування у перегляді ОП (з соціальних мереж, на офіційній сторінці ННІФ, витягів з протоколів засідання кафедри, фото- чи відеофіксації зустрічей) не було надано ЕГ. Тому можемо стверджувати про суто формальний підхід до врахування пропозицій здобувачів освіти, адже результати опитувань мали б впливати на зміст навчання і викладання.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/18PBVHFf>) роботодавці залучаються як до розроблення нових ОП, так і до постійного моніторингу, періодичних оцінювань та перегляду ОП, що реалізуються. Важливим є оцінювання змін очікувань ринку праці і суспільства (П.9.2. Положення), що здійснюють члени робочої групи ОП за участі профільних кафедр із залученням представників ринку праці та випускників. Передбачено проведення опитування роботодавців, стейкхолдерів-партнерів, які забезпечують бази практик, випускників щодо виявлення актуальних тенденцій на ринку праці, необхідних професійних компетентностей, нових напрямів професійної діяльності, можливостей міжнародної співпраці. У КНУТШ затверджено Положення про Ради роботодавців у від 11.10.2021 р. (<https://cutt.ly/A9BXSnc>) для формування та збереження ефективних зв'язків Університету з роботодавцями. На запит ЕГ було надано витяги з протоколів засідань кафедри теорії та практики

перекладу романських мов імені Миколи Зерова (від 30.08.2019, 28.10.2019, 21.11.2019, 5.09.2022, 1.06.2023, 17.10.23, 14.11.2023, 17.11.2023), що підтверджують залучення стейкхолдерів та роботодавців, випускників та представників академічної спільноти до обговорення змісту ОП. На сторінці ОП у розділі «Співпраця з роботодавцями та науковцями» є лист (португ. мовою) Енріке Албукеркі від 16.02.2023 р. (координатор Камоенса -Київського центру португальської мови) з рекомендацією щодо належного рівня викладання португальської мови в КНУТШ. Аналогічний лист (укр.мовою) від п. Енріке від 16.02.2023 р. розміщено у розділі «Рецензії та відгуки». ЕГ мала змогу зустрітися з: працівником Посольства Федеративної Республіки Бразилія в Україні, який розповів про співпрацю з ННІФ, зокрема, щодо проведення різноманітних культурних заходів, а також підтвердив свою зацікавленість у проведенні відкритих лекцій, якщо це йому будуть пропонувати; проте наразі до удосконалення ОП залученим не був; Проект-менеджером «Translation Agency Fresh Translation», котра розповіла про свої плани у січні 2024 р. приймати студентів для проходження виробничої практики; директором Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України, який надавав пропозиції щодо удосконалення ОП. Дані факти підтверджують, що документальне та процедурне врегулювання в КНУ ім. Т. Шевченка залучення роботодавців до перегляду та вдосконалення ОП є на високому рівні, проте реалізацію цих визначених положень на практиці щодо даної ОП у 2020-2023 рр. важко встановити, оскільки витяги з протоколів носять декларативний характер. Хочемо відзначити активність залучення роботодавців та випускників щодо обговорення пропозицій з удосконалення ОП у 2023 р. (протоколи 1.06.2023, 17.10.23, 14.11.2023, 17.11.2023), що може свідчити про подальшу їх реальну участь у періодичному перегляді освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В КНУ створено Сектор працевлаштування КНУ (<http://job.univ.kiev.ua/>), який займається також збором інформації щодо працевлаштування випускників. ЕГ з'ясовано, в ННІФ складено списки випускників, що оновлюються щорічно та містять дані щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (відповідальними є гаранті ОП і завідувачі кафедр). На сторінці ОП (<https://cutt.ly/55fZAEJ>) розміщено відгуки випускників І.Цимбал (випуск 2022 р.), яка детально окреслила на її думку позитивні та негативні сторони ОП. Яким чином було враховано пропозиції І.Цимбал з наданих документів встановити не вдалося. Відгуки Данилюк, Корсун є недоступними. Під час спілкування з Гарантом та НПП з'ясовано, що до процесу збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників залучені усі представники НПП через їх особисті контакти та приватну комунікацію. Випускники ОП навчаються в магістратурі у КНУТШ та в навчальних закладах Португалії (Мопанько Вероніка, Лозовик Владлен, Цимбал Іванна), деякі у зв'язку з війною знаходяться за кордоном. Отже, простежуємо персональну взаємодію академічного персоналу з випускниками. Заступник директора Інституту на зустрічі розповів, що в процесі створення Рада випускників ННІФ. На фокус-групі з випускниками засвідчили, що вони задоволені організацією освітнього процесу в КНУ, отриманим високим рівнем знань та продовжують далі навчатись за другим освітніми рівнями або ж реалізуються професійно. Більшість з випускників працює за фахом (перекладачами, менеджерами, помічниками керівників, у міжнародних компаніях тощо). ННІФ запрошує випускників на «День відчинених дверей». Випускники підписані на сторінки факультету в соціальних мережах, тому перебувають у курсі подій з життя факультету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення якості ОП реалізується через моніторинг якості освітнього процесу, який здійснює Відділ забезпечення якості освіти КНУТШ через опитування здобувачів, випускників, НПП, роботодавців і виявлення ступеня їхнього задоволення освітнім процесом. У ЗВО періодичність перегляду ОП відбувається в залежності від терміну перегляду, визначено у самій освітній програмі та від потреби (в цій ОП вказаний термін 5 р.). На сайті ННІФ оприлюднено Звіт за дослідженнями даної ОП, що проводилося у червні-липні 2022 р. співробітниками Навчальної лабораторії соціологічних та освітніх досліджень з метою вивчення думки студентів щодо задоволеності процесом провадження освітньої діяльності за ОП. З відповідей трьох респондентів на від'ємну оцінку було оцінено практичну підготовку у рамках освітньої програми, що не відповідає очікуванням опитуваних, інформація про працевлаштування, та доступ до сучасних навчальних та наукових джерел. На питання щодо участі у вдосконаленні ОП здобувачі відповіли, що знають про можливість надання пропозицій, проте в цьому участі не брали. Також оприлюднено опитування здобувачів 1, 2, 4 курсів, посилання на опитування студентів з курсу не активне. Дата та час опитування не вказані. На сторінці ОП сайту ННІФ вказано електронну пошту гаранта ОП для рекомендацій та зауважень. Ґрунтуючись на інформації, отриманій під час зустрічей на фокус-групах, ЕГ відзначає готовність адміністрації ЗВО, гаранта і робочої групи ОП до конструктивного врахування ідей і пропозицій щодо усунення ймовірних недоліків. З витягів протоколів засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова (від 19.11.2021) можемо стверджувати про обговорення результатів моніторингу щодо виявлення недоліків та потреб удосконалення освітніх програм, проте яких було вжито конкретних заходів для вдосконалення ОП не зазначено. ЕГ рекомендує поширювати позитивні практики моніторингу якості ОП не тільки як серед здобувачів ВО, так і серед роботодавців та інших стейкхолдерів, враховувати їхні зауваження, рекомендації та пропозиції щодо реалізації процедур і процесів внутрішнього забезпечення якості ОП. У Відомостях СО зазначено: «Щодо слабких сторін ОП, то авторам про це говорити складно, оскільки вони намагалися зробити її якомога кращою, сучасною, яка відповідала б потребам часу. Можливо варто було б доповнити програму ще третьою іноземною мовою, укласти більше договорів з університетами-партнерами задля залучення більшої кількості

студентів для академічної мобільності”. Таке твердження можна трактувати як свідчення нерозуміння групи розробників ОП, Гаранта, щодо процедур і процесів внутрішнього забезпечення якості.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно поданих відомостей про самооцінювання ОП, що акредитується, зауваження та пропозиції, висловлені під час акредитацій, які відбулись у інших структурних підрозділах ННІФ та КНУТШ в цілому (КНУТШ у 2019/2020 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1650>, у 2020/2021 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1894> та у 2021/2022 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2123>, розглядались на засіданнях Вченої ради і були поширені на факультети/інститути); всі зауваження і пропозиції акредитації 2023 р. будуть враховані при подальшому вдосконаленні ОП. На зустрічі з представниками адміністративних підрозділів керівник Відділу забезпечення якості освіти Д.Щеглюк відзначила ефективну співпрацю та взаємодію Відділу з ННІФ. Активна комунікація зі здобувачами вищої освіти відбувається через проведення анонімних опитувань на регулярній основі.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті Університету формується культура якості, яка мала б сприяти постійному розвитку освітньої програми. ЗВО виділяє п'ять рівнів внутрішнього забезпечення якості освіти: 1) здобувачі освіти та їх ініціативні групи, безвідносно до ОП на яких вони навчаються; 2) кафедри, гаранті, викладачі та здобувачі освіти, які забезпечують виконання ОП та навчаються на ній; 3) структурні підрозділи Університету, які створюють умови функціонування структур другого рівня (факультети, навчальні інститути); 4) загальноуніверситетські підрозділи, які забезпечують неухильне виконання заходів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти; 5) вищі органи університетського управління – Наглядова рада, Ректор, ВР Університету, які формують стратегію і політику забезпечення якості освіти. У «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 рр. від 14.12.2022 р. (<https://cutt.ly/39TzIEN>) в освітньому процесі першочерговим є формування системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (внутрішньої системи забезпечення якості освіти) в Університеті (с. 5). Для формування культури якості вищої освіти впроваджено програми підвищення кваліфікації «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» в Університеті з травня 2022 р. Основною інституційною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти Університету є Відділ забезпечення якості освіти, що працює на основі «Положення про Відділ забезпечення якості освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://knu.ua/pdfs/departments/eqad/Polozhennia-pro-viddil-zabezpechennia-yakosti-osvity.pdf>). Під час інтерв'ювання науково-педагогічні працівники та адміністративний персонал наголошували на розумінні внутрішніх проблем та необхідності покращення якості освіти. Водночас органи системи якості освіти при проведенні моніторингу цієї ОП не помітили, що існує невідповідність змісту ОП навчальному плану, відсутність україномовних навчально-методичних матеріалів за ОК ОП, наявність неякісних робочих програм навчальних дисциплін (ОК04, ОК09, ОК16, ОК19, ОК21). Рекомендації: ширше інформувати здобувачів вищої освіти про їх можливості брати участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП; вдосконалити документацію з організації освітнього процесу; надання підтримки Гарантам освітніх програм при підготовці відомостей самооцінювання, консультацій і проходженні процесів акредитації. Відділу забезпечення якості освіти університету, що організаційно супроводжує процеси акредитації на всіх етапах, та гаранту ОП звертати увагу щодо повноти поданої інформації щодо кадрового та методичного забезпечення для об'єктивності оцінювання ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В академічній спільноті Університету формується культура якості освіти. Заклад має детально прописані у нормативних документах та методичних рекомендаціях процедури щодо створення, оцінки, затвердження, впровадження і моніторингу ОП. У ЗВО функціонує програма підвищення кваліфікації для НПП. Проводиться щорічний аналіз результатів акредитацій ОП, що обговорюється на засіданнях Вченої ради КНУТШ. Відзначено активізацію залучення роботодавців щодо обговорення пропозицій з удосконалення ОП у 2023 р.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ встановила загальну низьку активність здобувачів освіти щодо внесення пропозицій по зміні ОП «Переклад із португальської та з англійської мов» та процедур забезпечення її якості. Зміни самої ОП не передбачені протягом п'яти років, що є досить тривалим терміном. Відсутність інформації, як саме результати моніторингу якості освітнього процесу враховано у процесі вдосконалення та оновлення ОП «Переклад із португальської та з англійської мов». Наявні незначні недоліки (недостатня поінформованість здобувачів щодо можливості надання

своїх рекомендацій для поліпшення ОП), які можуть бути ліквідовані у найближчий час шляхом залучення більшої кількості випускників та здобувачів освіти до процесу перегляду та моніторингу ОНП та врахування їх побажань щодо удосконалення ОП. Органам системи якості освіти щодо цієї ОП впродовж навчального року: – підтвердити унікальність ОП результатам навчання і орієнтацією на галузеві потреби ринку праці та здобувачів, більш інтенсивно залучати роботодавців і здобувачів до перегляду програми; - вдосконалити структурно-логічну схему ОП для відображення логіки послідовності ОК, збільшити частку практичної складової ОП за другою іноземною мовою; - посилити відповідальність кафедр за якість робочих програм ОК, своєчасне оновлення рекомендованих джерел в РП, активно залучати гостей лекторів; - вдосконалити процес обговорення результатів опитування із здобувачами, поглибити комунікацію з стейкхолдерами.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма відповідає якісним характеристикам за критерієм 8: моніторинг ОП Відділом забезпечення якості освіти КНУТШ, щосеместрові опитування студентів щодо якості освітнього процесу, підтримка зв'язку з випускниками, розгалужена співпраця з українськими роботодавцями. Освітня програма «Переклад із португальської та з англійської мов» демонструє відповідність акредитаційним вимогам за підкритеріями 8.1, 8.3, 8.4, 8.6 та недостатню відповідність за підкритеріями 8.2 (недостатня залученість здобувачів ВО до процедур забезпечення якості ОП як партнерів); 8.5 (вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі); 8.7 (сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП). Враховуючи цілісний підхід в оцінюванні, експертна група вважає дотримання вимог Критерію 8 на рівні "В". Періодичний перегляд ОП визначено у самій програмі один раз на п'ять років, а ініціатором виступає Гарант ОП. Проте, потреби суспільства, що швидко змінюються, та впровадження передового досвіду та інновацій у цій галузі, потребують швидкого реагування та ширшого включення до цих потреб студентів, їх органів самоврядування та роботодавців. Адже регулярний моніторинг, перегляд і оновлення ОП мають гарантувати надання освітніх послуг на відповідному рівні, а також створювати ефективне навчальне середовище для здобувачів.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів, які чітко врегульовують освітній процес. На офіційному веб-сайті КНУТШ у вкладці «Офіційна інформація» (<https://cutt.ly/83MQio3>) розміщені основні документи, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, зокрема «Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка (нова редакція)» (<https://cutt.ly/v3MSX8Y>), «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (друга редакція) (<https://cutt.ly/V3MDuUg>), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/L3MDWPg>), «Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/43MDXe0>), «Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/w3MFrjv>), «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://cutt.ly/Q3MFj26>), «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/R3MFTUq>), «Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/m3MFJVI>). Під час онлайн-зустрічей підтверджено, що здобувачі та НПП здебільшого орієнтуються у своїх правах, обов'язках та процедурах, що регламентують освітній процес. Здобувачі отримують необхідну інформацію з сайту КНУТШ, ННІФ, від представників Студпарламенту у соціальних мережах та від НПП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті Навчально-наукового інституту філології КНУТШ (<http://surl.li/nvegy>) розміщена актуальна інформація щодо ОП та вказана електронна пошта (gverba12@gmail.com) гаранта програми Г.Г.Верби для рекомендацій та зауважень. Отже, зацікавлені сторони можуть ознайомитися з цією освітньою програмою для внесення змін чи пропозицій. Після обговорення першої редакції ОП проект було замінено (за відомостями СО) на затверджений

опис, проте зауваження та пропозиції не були оприлюднені. На ОП відсутня практика збирання та систематизації пропозицій зацікавлених осіб.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті Навчально-наукового інституту філології КНУТШ у вкладці «Освітні програми» (<https://cutt.ly/k31vhXU>) в підрозділі «Бакалаврат. Описи освітніх програм та програми навчальних дисциплін» наявна інформація про ОПП (<http://surl.li/nvegy>), а саме: інформація про гарантку ОПП, проектну групу та випускову кафедру теорії і практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова; опис освітньої програми за 2020р., навчальний план, робочі програми, практики, теми кваліфікаційних робіт, та відгуки випускників (Цимбал, Данилюк, Корсун). Розміщені зовнішні рецензії проф. О.В. Пронкевича, директора ТОВ «Ей Бі-Ленд» І.І. Корнійчук надані на попередню ОП «Загальний і галузевий усний та письмовий переклад із португальської та англійської мов». Є прикрі помилки із розміщенням матеріалів та покликаннями на сайті: під лінком ОК 18 «Англійська мова та переклад» знаходиться РП дисципліни «Лінгвокраїнознавство португаломовних країн», РП ОК 21.1 «Лінгвокраїнознавство англійськомовних країн» на сайті немає (під відповідним лінком дублюється РП дисципліни «Лінгвокраїнознавство португаломовних країн»), РП дисципліни з блоку вільного вибору «Переклад у сфері ділового спілкування (португальська мова)» за відповідним посиланням не відкривається, що утруднює доступ здобувачів до отримання інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП. Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів, які чітко врегульовують освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті немає інформації про те, коли були розміщені проєкти для обговорення ОПП та які конкретно пропозиції надходили від стейкхолдерів. Рекомендовано: 1. Гаранту ОП надати на сайті КНУТШ інформацію, коли ОПП була оприлюднена для розгляду громадськістю разом із таблицею пропозицій від стейкхолдерів та роботодавців. Гаранту ОП, завідувачу кафедри запровадити практику збирання та систематизації пропозицій та зауважень; включити в зведену таблицю/каталог від стейкхолдерів пропозиції і зауваження випускників ОП. 2. Відсутність на сайті зовнішніх рецензій від роботодавців та академічної спільноти (розміщені зовнішні рецензії проф. О.В. Пронкевича, директора ТОВ «Ей Бі-Ленд» І.І. Корнійчук надані на попередню ОП «Загальний і галузевий усний та письмовий переклад із португальської та англійської мов» і не стосуються акредитованої ОПП). У вкладці «Співпраця з роботодавцями та науковцями» (<http://surl.li/nvekb>) міститься лише відгук Енріке Албукеркі. 3. Український переклад рецензії Координатора Київського Центру Португальської мови Інститута Камоенса Енріке Албукеркі не засвідчений підписом. 4. Відгуки випускників (Данилюк, Корсун) та окремі робочі програми дисциплін недоступні для перегляду. Рекомендовано: Гаранту ОП залучити до рецензування та обговорення ОПП академічну спільноту та професіоналів галузі, розмістити актуальні відгуки на сайті до кінця навчального року. Перевірити інформацію, яка стосується оприлюднення робочих програм навчальних дисциплін всіх ОК, включених до ОПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ дійшла висновку про: відповідність ОПП за підкритерієм: 9.1., оскільки правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП. Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів КНУТШ, які чітко врегульовують освітній процес. часткову відповідність за підкритеріями 9.2.-9.3: адже всі учасники освітнього процесу можуть ознайомитися з актуальною інформацією щодо ОПП та надіслати свої для рекомендації та зауваження, проте відсутня практика збирання й оприлюднення рекомендацій, відсутні рецензії від академічної спільноти, не всі відгуки доступні для перегляду; 9.3., адже КНУТШ оприлюднив на вебсайті інформацію про ОП та

робочі програми навчальних дисциплін, включених до неї, проте є прикрі помилки із розміщенням матеріалів та покликаннями на сайті, які можна швидко усунути в робочому порядку. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені за наступного навчального року, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОПП за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Скріни док без доступу_20243.pdf	JuUmFf6J4F7F1Syxn/Q62rtflRkM+qFpGXDILLy1kS E=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Стецюк Оксана Василівна

Члени експертної групи

Корновенко Лариса Віталіївна

Миронова Наталя Володимирівна

Бондаренко Катерина Леонідівна

Астрахан Анастасія Юріївна